

ЈП “ИНГАС” ИНЂИЈА

Јавно предузеће за дистрибуцију гаса

22320 Инђија, Блок 63 објект 14/2

Наш број: 4816/1

Датум: 30.11.2023. године

Пословно име: Јавно предузеће за дистрибуцију гаса ИНГАС јп Инђија

Седиште: Инђија, Блок 63 објект 14/II

Претежна делатност: 3522 – дистрибуција гасовитих горива гасоводом

Матични број: 08190135

ЈББК: 83137

Надлежни орган локалне самоуправе: Скупштина општине Инђија

Новембар 2023. године

САДРЖАЈ

1. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ	
1.1. Општи услови привређивања.....	4
1.2. Правни и законски аспекти рада предузећа.....	5
1.3. Приоритетни циљеви.....	6
1.4. Планске мере и активности.....	8
1.5. Начин остваривања планских циљева и задатака.....	8
1.6. Остале активности	9
2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА – ШЕМА.....	9
2.1. Спроведене активности у области корпоративног управљања и активности у циљу унапређења корпоративног управљања.....	10
3. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ	
3.1. Реализовани физички обим и финансијски показатељи у 2023. год.	12
3.2. Технолошки капацитети у енергетским делатностима дистрибуције гаса и јавног снабдевања.....	17
3.3. Разлози одступања у односу на планиране индикаторе за 2023. годину.....	19
3.4. Спроведене активности за унапређење процеса рада.....	20
4. ФИЗИЧКИ ОБИМ ПРОМЕТА И АКТИВНОСТИ ЗА 2024. ГОДИНУ	20
4.1. Дистрибуција и управљање дистрибутивним системом.....	20
4.2. Промет природног гаса у јавном снабдевању.....	22
4.3 Одржавање гасоводних система и физички обим услуга.....	22
5. ФИНАНСИЈСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ.....	28
5.1. Финансијски план прихода и расхода за 2024. годину.....	28
6. АНАЛИЗА ТРЖИШТА И МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЈА ПРЕДУЗЕЋА.....	30
6.1. Сегментација тржишта.....	30
6.2. Тражња, понуда, набавка, конкуренција.....	30
6.3. Продаја робе	32
7. РИЗИЦИ У ПОСЛОВАЊУ.....	33
7.1 Финансијски ризици.....	33
7.2 Тржишни ризик.....	33
7.3. Девизни ризик.....	33
7.4. Ризик од промене каматних стопа.....	34
7.5. Кредитни ризик.....	34
7.6. Ризик ликвидности.....	34
7.7. Порески ризик.....	34
8. КРИТЕРИЈУМИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ПОМОЋ , СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ, РЕКЛАМУ, ПРОПАГАНДУ И РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ	34

9. РАСПОРЕЂИВАЊЕ ДОБИТИ И ПОКРИЋЕ ГУБИТКА.....	36
10. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА.....	36
10.1. Утврђивање потребног кадра по структури.....	36
10.2. Запослени по службама.....	36
10.3. Квалификациона структура запослених.....	37
10.4. Запослени по годинама старости.....	38
10.5. Запослени по годинама радног стажа.....	38
10.6. Потребна средства за школовање и стручно усавршавање.....	39
10.7. Планирана средства за зараде и накнаде запослених, накнаде органима управе, и лицима ангажованим по уговорима.....	39
11. <u>ИНВЕСТИЦИЈЕ</u>	41
11.1. Инвестиционо одржавање	41
12. <u>ЗАДУЖЕНОСТ</u>	43
12.1 Краткорочни кредити.....	43
12.2 Дугорочне кредити и дугорочне обавезе	44
13 <u>ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, ТЕКУЋЕ И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ</u>	44
13.1. План набавки.....	44
14 <u>ЦЕНЕ</u>	46
14.1 Цене прикључења на дистрибутивну гасну мрежу.....	46
14.2 Цене гаса	47
15 <u>УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА</u>	50
15.1 Регулација тржишта гаса.....	52
15.2 Отварање слободног тржишта гаса.....	53
15.3 Наплата потраживања од физичких лица.....	53
15.4 Наплата потраживања од корисника буџетских средстава и привреде	53
16 <u>ПРИЛОЗИ – Обрасци и Упитник корпоративног управљања за јавна предузећа</u>	

На основу члана 22. став 1. тачка 2. и члана 60. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) и члана 44. став 1. тачка 2. Статута ЈП „Ингас“ Инђија број 1069/1 од 19.06.2013. године, број 429/1 од 23.02.2015. године и број 1720/3 од 03.10.2016. године, Надзорни одбор на седници одржаној дана 30.11.2023. године доноси

ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ

1.1. Општи услови привређивања

Макроекономске пројекције за период од 2020. до 2024. године указују на успорену привредну активност, али нестабилност на тражишту енергената и ценовна политика енергента на светском тражишту, носи са собом ризик набавке енергената јер се највећи део потреба на државном нивоу обезбеђује из увоза. Услед глобалне рецесије, раста цене сирове нафте, електричне енергије и гаса, пада куповне способности, отежаног задужења у иностранству и смањене ликвидности привреде, значајно утичу на пословање предузећа, и у таквим условима пословања, свакако за последицу имамо мању потрошњу и отежану наплату потраживања од потрошача.

Раст светских цена енергента, последично и на нашем тржишту долази до раста продајних цена енергента како за потрошаче на јавном снабдевању тако и за потрошаче на слободном тражишту, разлози су због којих долази до мање потрошње гаса. Међутим у апсолутном износу, планиране количине уважавају и очекиване климатске услове, што у плану последично доводи до одступања од планираних количина гаса.

У смислу заштите животне средине, а која би имала утицаја на потрошњу алтернативних горива, као и изградње енергетских постројења на природни гас, дугорочно се у релативном смислу очекује повећање потрошње природног гаса.

Присуство страних компанија ће неутралисати монопол који данас има јак утицај на формирање набавне цене енергента. Можемо очекивати и даље јачање конкуренције у региону, те треба пажњу обратити на даље побољшање квалитета услуга, што може бити конкурентска предност предузећа. Таква предност се може остварити и усвајањем нових технологија код система мерења и регулације, нарочито у погледу све већег значаја да очитане количине потрошеног гаса буду стварне, правовремене и подржане савременим информационим решењима.

У дистрибуцији природног гаса је присутна конкуренција што се огледа у:

- Малом броју гасификованих индивидуалних потрошача у селима (неискоришћени тржишни потенцијал);
- Већем интересу домаћих и страних партнера за улагање у дистрибутивну гасну мрежу;
- 30 лиценцираних дистрибутера, са тенденцијом повећања броја дистрибутера;

Годишњи план и програм пословања даје правце развоја енергетских делатности, развој гасоводног система и промета гаса, кроз планирану инвестициону и развојну политику, економску консолидацију, финансијске ефекте пословања, еколошке аспекте и остале специфичности које карактеришу делатност.

ЈП Ингас Инђија послује као јавно предузеће основано од стране Скупштине општине Инђија дана 16.04.1990. године. Претежна делатност предузећа је дистрибуција гасовитих горива гасоводом.

ЈП Ингас поседује следеће лиценце, издате од Агенције за енергетику Републике Србије:

- за обављање енергетске делатности дистрибуције и управљања дистрибутивним системом за природни гас,
- за обављање енергетске делатности снабдевања природним гасом,
- за обављање енергетске делатности јавног снабдевања природним гасом.

Наведене делатности предузеће обавља на основу Уговора о поверавању обављања делатности од општег интереса, закљученог са Владом Републике Србије дана 24.01.2007. године, Анекса уговора о поверавању обављања делатности од општег интереса потписаног дана 09.11.2012. године и Закључка Владе 05 број: 312-6358/2012 од 26.09.2012. године.

Поред претежне делатности ЈП "Ингас" обавља и послове на изради кућних гасних прикључака, као и остале делатности наведене у Статуту, у мањем и већем обиму а по захтевима тражишта са циљем потпунијег искоришћења капацитета, материјала и постојећих људских ресурса, а ради задовољавања потреба потрошача на тржишту где се обавља делатност од општег интереса.

У периоду 1990 – 2004. године природни гас је доведен до свих насељених места општине Инђија и на тај начин омогућено је коришћење истог у сваком домаћинству.

Гасификацијом индустријских зона у општини Инђија обезбеђено је коришћење гаса свим правним лицима која имају производне и пословне објекте на овим локацијама, а гасификацијом викенд зона у насељеним местима, обезбеђује могућност прикључења већег броја потрошача на дистрибутивну мрежу.

1.2. Правни и законски аспекти рада предузећа

Законски оквир рада и пословања предузећа дефинисан је :

- Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019);
- Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013- испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/20, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022); , 118/2021 – др. закон и 92/2023)
- Законом о раду („Сл. Гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење),
- Законом о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон, 40/2021, 25/2023 – др. закон и 62/2023);
- Условима и начином давања одобрења за прикључење дистрибутивном систему природног гаса (Правила о раду система за дистрибуцију гаса бр 185/2 од 08.01.2015. године)
- Начином мерења испорученог природног гаса; („Уредба о условима за испоруку природног гаса Службени гласник РС“ бр.49/2022 и 32/2023);
- Методологијом за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 105/2016, 29/2017, 78/2022 и 57/2023);
- Методологијом за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 75/2014, 105/2016, 108/2016 исправка и 29/2017) ;
- Методологијом за одређивање трошкова прикључења на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 42/2016) ;
- Правилима о промени снабдевача (Сл. Гласник РС бр. 65/2015 и 10/2017) ;
- Начином обавештавања купаца (Закон о заштити потрошача „Сл. Гласник РС“ бр. 88/2021);

- Уредба о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2024. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2024–2026. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса („Службени гласник РС”, број 89/23 и 104/2023)
- Статутом предузећа број 1069/1 од 19.06.2013. године, број 429/1 од 23.02.2015. године и бр. 1720/3 од 03.10.2016. године;
- Колективним уговором бр. 1362 од 29.04.2021. године;
- Актима предузећа;
- Одлуке Оснивача и Надзорног одбора;

Закон о енергетици, доноси значајна реформска одређења и дефинише динамику прилагођавања пословања јавног сектора у новим условима на слободном тржишту. Законска регулатива обавезује на усклађивање и промену постојећих процеса рада и пословања као и доношење одговарајућих организационих промена и овлашћења, која су овим Законом утврђена. Пракса је показала да у земљама, где је извршена организациона трансформација ради прилагођавања либералном тржишту гаса, доминирају, уместо вертикално интегрисаних система, хоризонтално интегрисани системи, по моделу савремених холдинг компанија са чланицама раздвојених енергетских делатности, као посебних правних лица. У почетној фази трансформације енергетских субјеката није реално очекивати да ће се реорганизација извршити у једном кораку, него корак по корак, до коначне верзије и праксе компанијске концепције организовања свих предузећа која се баве прометом енергената.

1.3. Приоритетни циљеви

Плански циљеви дефинисани за 2024. годину су:

- Повећање профитабилности (рентабилност, економичност...);
- Обезбеђивање континуираног и стабилног снабдевања тржишта енергентом;
- Примена нових техничких и технолошких процеса (информационе технологије);
- Даље смањење губитака на мрежи средњег притиска (6-16 бар) и мрежи ниског притиска (1-3 бар) на дистрибутивном подручју Ј.П. „Ингас“

Губици у дистрибуцији природног гаса су у границама одобреног одступања до 1,7%. План за смањење губитака који је достављен Агенцији за енергетику РС предвиђа перманентно праћење губитака на мрежама средњег и ниског притиска (челична и полиетиленска мрежа) и њихово смањење колико год је то могуће. Агенција за енергетику је признала ЈП Ингас-у укупне губитке на мрежи средњег и ниског притиска до 1,7%, што значи да се дистрибутеру овај проценат губитака признаје кроз одобрену цену, док све изнад тога мора покривати из остварене разлике у цени по основу продаје гаса. Контролом дистрибутивне гасне мреже у континуитету и заменом мерних уређаја код потрошача, постижу се очекивани ефекти смањења процента губитака у дистрибуцији. У циљу постизања што мањег техничког губитка у континуитету потребно је наставити са следећим активностима:

У стратегијама предузећа, циљеви коме предузеће тежи могу се дефинисати као:

- пословни циљеви,
- стратешки циљеви,
- остали циљеви.

Пословни циљеви

Стратегија предузећа утврђена је у правцу:

- тржишног позиционирања предузећа;
- повећање ефикасности при смањеном физичком обиму трговине;
- економичнија изградња гасоводних система;
- праћење, анализа и смањење губитака на мрежи;
- повећање удела на тржишту-преузимања дистрибуција у насељима;

- смањење трошкова;
- максимална искоришћеност постојећих људских ресурса.

Организација

- циљ: максимално прилагођена захтевима који произилазе из стратешке оријентације предузећа,
- даља обука и стручно усавршавање у оквиру свих служби (специјалистичке стручне обуке),
- усмереност ка коришћењу рачунара и одговарајућих програмских пакета (ефикаснији и квалитетнији рад извршилаца),
- обуке у складу са увођењем финансијског управљања и контроле,
- обуке у складу са потребом увођења стандарда менаџмента управљања квалитетом и стандарда везаног за заштиту на раду .,
- промена броја запослених у складу са развојем и потребама предузећа при чему би се мењала постојећа систематизација уз уважавање законских прописа који би могли утицати на измену систематизације.

Финансије

- даља потреба за израдом детаљних и свеобухватнијих финансијских планова (сагледавање реалних обавеза и потраживања на бази кога се планирају будуће активности и наменско и рационално трошење средстава),
- максимална ангажованост на наплати сопствених потраживања у циљу обезбеђења континуиране ликвидности.

Стратешки циљеви

Стратегија развоја предузећа, и оквир рада предузећа у великој мери дефинисан је и одређен законском регулативом, јер се ради о јавном предузећу са 100 % учешћем државног капитала. План и програм пословања опредељен је правцима развоја енергетских делатности ,и енергетском политиком државе посматрајући правце развоја енергетских делатности и политику регулације цена. Инвестициона активност и развојна политика предузећа зависи од финансијских средстава која се остварују испоруком и прометом гаса путем дистрибутивне мреже.

Остали циљеви

- реалном ценом трошкова прикључења, обезбедиће се одговарајућа динамика финансирања нових прикључака и одржавање постојећих мрежа и опреме за дистрибуцију, регулацију и мерење природног гаса и тиме подизање нивоа услуге дистрибуције,
- обезбеђење прикључења што већег броја корисника природног гаса на изграђену дистрибутивну гасоводну мрежу, ради стварања услова за коришћење економичног еколошког енергента на територији општине Инђија,
- обезбеђење коришћења еколошког енергента са свих његовим утицајем на животну средину у општини Инђија,
- развој и унапређење делатности од посебног друштвеног интереса везано за дистрибуцију и коришћење природног гаса у домаћинствима, малој привреди и код комуналних потрошача,
- преузимање дистрибуције у насељеном месту Бешка, ради обезбеђења техничко-технолошког јединства функционисања и развоја дистрибутивне гасоводне мреже на целој територији општине Инђија,
- ангажовање слободних капацитета домаћих произвођача гасне опреме, уређаја и инсталација, као и слободних капацитета у грађевинарству и машинској индустрији општине Инђија,
- обављање континуираног и безбедног обављања делатности дистрибуције природног гаса на подручју територије општине Инђија, као делатности од општег интереса и задовољења потреба корисника природног гаса за овим енергентом,
- рационално коришћење расположивих материјалних и кадровских ресурса на реализацији програма гасификације,

- остваривање позитивног финансијског резултата у свим лиценцираним енергетским делатностима.

Применом горе наведених мера губици би се и у наредној години кретали приближно око 0,6 %, што је и у границама дозвољеног техничког губитка одобреног од стране Агенције за енергетику Републике Србије.

1.4. Планске мере и активности

Пословне активности које су потребне за реализацију дефинисаног плана за 2024. годину:

- Реалном ценом трошкова прикључења, обезбедиће се одговарајућа динамика финансирања нових прикључака и одржавање постојећих мрежа и опреме за дистрибуцију, регулацију и мерење природног гаса и тиме подизање нивоа услуге дистрибуције.
- Наплата потраживања, као активност највишег приоритета, планира се на вишем нивоу од оне постигнуте у 2023. години.
- Ребаждарење и замена мерача, као и стално праћење техничких губитака и њихово свођење на што је могуће мању вредност.

1.5. Начин остварења планских циљева и задатака

Да би се утврђени циљеви предузећа и остварили, потребно је предузети следеће планске активности:

- редовно контролисати мрежу ниског и средњег притиска гасним детектором и евентуална места цурења гаса одмах санирати.
- годишње баждарити предвиђених 2000 мерача протока гаса којима у наредним годинама истиче важност баждара, период од 5 година од претходног баждарења - рок дефинисан Законом.
- стално праћење радова на извођењу уличне инфраструктуре уз достављање тачних ситуационих цртежа са положајем гасних инсталација, како би се избегло оштећење гасних водова и неконтролисано истицање гаса.
- редовна контрола потрошача ради откривања неовлашћеног коришћења гаса.
- увођење нових технолошких достигнућа у мерењу и читавању потрошње путем даљинског читавања и праћења.

Применом горе наведених мера губици би се и у наредним годинама кретали приближно око 1 %, тако да би се сав технички губитак признао дистрибутеру кроз цену гаса и не би било додатних трошкова по том основу.

1.6. Остале активности

На захтев Агенције за енергетику Републике Србије Ингас је на седници Надзорног одбора од 19.04.2022. године донет је План преузимања мерних уређаја и мерно регулационих гасних станица на дистрибутивном систему ЈП Ингас Инђија, за период од 2022. до 2024. године.

Према Плану ЈП Ингас је у обавези да у току 2022. године у своје власништво преузме по 121 комад, 2023. године 189 комада и 2024. године 189 комада мерних уређаја и МРС на свом дистрибутивном подручју.

План преузимања КМРС за период од 2022. до 2024. сачињен је и достављен Агенцији за енергетику Републике Србије ради давања сагласности. Сагласност је дата на седници Савета Агенције од 23.06.2022. године.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ПРЕДУЗЕЋА

Предузеће по организационој структури није подељено на посебне радне јединице, а унутрашња организација усклађује се са захтевима савременог начина рада и пословања и прилагођава се потребама потрошача. Како је дистрибуција гаса једна од инфраструктурних делатности од општег интереса, и рад служби је организован тако да у сваком моменту буде доступан потрошачима и корисницима наших услуга.

Надзорни одбор

Орган управљања у предузећу је Надзорни одбор.

У складу са законским одредбама оснивач – Скупштина општине Инђија, је на својој седници од 02.09.2020. године донела Решење о разрешењу претходног сазива Надзорног одбора предузећа и Решење о именовању председника и једног члана Надзорног одбора. За члана Надзорног одбора из реда запослених Скупштина општине Инђија је донела Решење о именовању дана 29.12.2020 године.

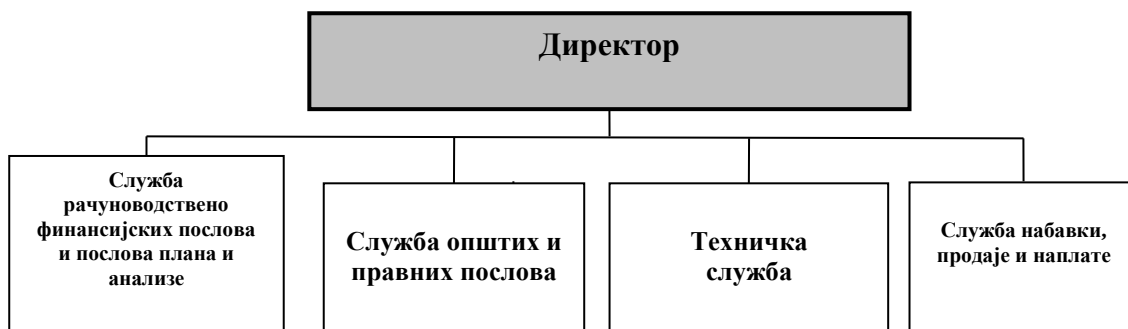
Надзорни одбор се састоји од председника и два члана. У састав Надзорног одбора именовани су:

- Председник Надзорног одбора	- Богдан Чинку
- Члан	- Драган Равић
- Члан – представник запослених	- Саша Дошен

Организациони делови

Решењем Скупштине општине Инђија бр. 02-125/2021-I од 18.06.2021. године, за директора Јавног предузећа "Ингас" Инђија именован је Зоран Милићевић.

Предузеће је организовало свој рад по независним службама како је наведено у следећој организационој шеми.

У складу са одредбама Закона о енергетици, и увођењем Методологије и Тарифног система за обрачун цене гаса од 2009. године за потребе регулације цена код Агенције за енергетику Републике Србије, врши се подела средстава, прихода, расхода и запослених по лиценцираним делатностима за сваку пословну годину.

2.1. Спроведене активности у области корпоративног управљања и активности у циљу унапређења корпоративног управљања

Корпоративно управљање данас представља једну од највише истраживаних области у економији уопште, а налази истраживања указују да квалитетно корпоративно управљање смањује информациону асиметрију између власника и менаџера и олакшава мониторинг; представља предуслов успешности пословања; смањује цену капитала предузећа; олакшава привлачење додатног капитала; олакшава процес „откривања цена“ на финансијским тржиштима и повећава њихову стабилност и ефикасност; минимизира ризик финансијског система тј. доприноси јачању поверења у финансијски систем; повећава атрактивност земље за директне стране инвестиције, и последично, води већој запослености и већем економском расту. Увођење корпоративног управљања мотивисано је интерним разлозима и жељом оснивача ових предузећа да повећа ниво ефикасности, ефективности и транспарентности њиховог рада. Увођење корпоративног управљања у јавним предузећима обухвата превасходно следеће активности: израда законских и подзаконских докумената, увођење система лиценцирања директора и чланова надзорних одбора и унапређење система праћења, извештавања и одговорности за резултате пословања предузећа која су у власништву државе.

Јавна предузећа налазе се у специфичној позицији у односу на друге учеснике на тржишту. Са једне стране, други тржишни учесници могу да верују да држава ова друштва ставља у повлашћени положај, што може али и не мора да буде случај. Са друге стране, само предузеће коме је држава директни власник или путем локалних самоуправа, често могу да се нађу у проблему препознавања својих циљева. ЈП Ингас Инђија делимично ради по принципима тржишне економије, или ценовном политиком у јавном снабдевању се уважавају социјални и развојни циљеви, а они могу бити међусобно опречни. За разлику од компанија у приватном сектору, јавна предузећа уобичајено немају за циљ остваривање добитка. Јавна предузећа,

посебно она који послују у областима од стратешког значаја, уобичајено имају социјалне (друштвене) циљеве - пружање услуга по цени испод пуне тржишне цене како би се исте учиниле доступним свим грађанима, и развојне циљеве - подстицање развоја неког региона или индустрије. Вишеструки циљеви се јављају и из разлога што су законски дефинисани или што је већи број министарстава у позицији да утиче на пословање јавног предузећа.

Предузеће редовно доноси годишње оперативне планове. Планови и Извештаји о раду и пословању се достављају на сагласност оснивачу. У предузећу се редовно обавља контрола перформанси – спроводи се на кварталном и годишњем нивоу. Квартално извештавање усмерено је према оснивачу и ресорним Министарствима. Предузеће има комуникацију и редовно извештавање према Агенцији за енергетику која је од стране Министарства основана као регулаторно тело у енергетској делатности.

Када је у питању финансијска дисциплина и јавност у раду, 2021.године предузеће је утврдило процесе Финансијског управљања и контроле али управљања ризицима иако је дефинисано, регулисано је интерним актима предузећа. Предузеће врши редовно објављивање и обелодањивања свих информација и извештаја прописаних Законом на својој интернет страници а месечно се објављују информатори о раду предузећа.

Предузеће доставља годишње извештаје на основу података којима располаже из аката којима се регулише праћење пословања Централној јединици за хармонизацију. У наредном периоду, неопходно је завршити поступак до краја и донети акциони план којим би се дефинисале активности и тачни рокови извршења. Потребно је да пословодство предузећа и Надзорни одбор присуствује семинарима и обукама из области корпоративног управљања, како би пословодство практично могло да препозна и интегрише елементе из корпоративног управљања у предузећу којим руководи.

3. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ

3.1. Реализовани физички обим и финансијски показатељи за 2023. годину

3.1.1. Преглед планираног и оствареног физичког обима у делатности дистрибуције природног гаса за период 01.01.2023. до 31.10.2023. године.

МЕСЕЦ	УКУПНО планирано	Остварено за првих 10 месеци (процена за 11 и 12)
	(kWh)	(kWh)
ЈАНУАР	47.445.933	43.882.807
ФЕБРУАР	41.210.085	43.222.170
МАРТ	43.996.448	37.300.972
АПРИЛ	35.361.943	29.641.438
МАЈ	19.427.993	20.656.176
ЈУН	18.691.755	15.248.365
ЈУЛ	19.800.384	15.284.939
АВГУСТ	21.001.369	14.377.371
СЕПТЕМБАР	26.112.757	18.820.716
ОКТОБАР	30.318.692	19.166.563
ОСТВАРЕНО ЗА 10 МЕСЕЦИ	303.367.359	257.601.517
НОВЕМБАР	43.990.397	35.151.000
ДЕЦЕМБАР	51.850.887	44.550.100
УКУПНО kWh:	399.208.643	337.302.617

3.1.2. ИЗВРШЕЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА ПРВИХ ДЕСЕТ МЕСЕЦИ 2023.ГОДИНЕ
СА ПРОЦЕНОМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДО КРАЈА 2023. године

ОПИС	План за 2023.годину	Реализација до 31.10.2023.	Процена реализације за 2023.год.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје гаса	1749483619.00	1199168545.36	1690812965.89
Приходи од продаје робе и услуг.	2000000.00	2560166.81	3160166.81
Приходи од прикључака	28282648.00	17927751.21	22327751.21
Прих.од употребе сопств.произв.	26000000.00	14242765.57	17480765.57
УКУПНИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1805766267.00	1233899228.95	1733781649.48
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала			
Набавна вредност природног гаса	1586809952.00	1069983057.26	1529445870.76
Трошк.материј.за израду учинака	6400000.00	3626953.35	4326953.35
Трошк.материјала за одрж.гасовода	1280000.00	522606.40	722606.40
Трош.рез.делова за одржав.гасов.	16717450.00	4320370.44	5320370.44
Трошк.рез.делова за одрж.остал.основн.сред.	2400000.00	1276484.68	1526484.68
Трошк.материјала за одрж.остл.основн.средст.	1090000.00	61831.53	161831.53
Трошк.синтог инвентара	550000.00	69181.64	149181.64
Трошкови личних заштитних средст.	2700000.00	1887320.00	2187320.00
Трошкови канцеларијског материјала	2830000.00	1859916.80	2459916.80
Трошк.осталог режијског материјала	120000.00	22108.99	62108.99
Остали помоћни материјал за гасоводе	725000.00	24846.66	74846.66
Остали помоћни материјал за ост.опрему	300000.00	127728.98	147728.98
Трош.средстава за одрж.хигијене	600000.00	155878.20	235878.20
Трошкови електричне енергије	940000.00	314058.74	404058.74
Трошкови горива	3000000.00	1887571.39	2487571.39
Трошкови грејања	530000.00	246648.54	316648.54
Трошкови зарада,накнада зарада и остали лични расходи			
Трошкови бруто зарада запослених	59789172.00	48645843.46	58801449.00
Трошк.пореза и доприн.на терет послодавца	9058058.00	7380194.53	8908420.00
Трошк.накнада по угов.о делу и пов.и привр.пословима	2423952.00	1523275.27	1863093.00
Трошк.накнада надзорног одбора	2259947.00	1874326.42	2284326.00
Солидарна помоћ запосленима	1000000.00	364182.36	664182.00
Трошкови дневница служ.пута	50000.00	17879.54	37880.00
Трошкови превоза запослених	880000.00	698365.96	942429.00
Остали трошкови службеног пута	200000.00	81549.62	119010.00
Трошкови отпремнина	0.00	0.00	0.00
Трошкови јубиларних награда	267300.00	34392.30	60000.00
Трошкови накнада запосленима	2800000.00	2088976.28	2288976.00
Трошкови стипендирања студената	420000.00	240000.00	300000.00
Трошкови производних услуга			0.00
Трошкови услуга на изради учинака	19500000.00	10068620.00	12606620.00
Трошкови услуга превоза	70000.00	0.00	20000.00
Трошкови поштанских услуга	1800000.00	1568750.09	2068750.09
Трошк.услуга одржавања гасовода	13101430.00	2811080.00	5311080.00
Трошк.услуга одржав,остали осн.средстав.	4034000.00	725750.40	1025750.40
Трошкови закупнине	1327000.00	370201.96	670801.96
Трошкови рекламе и оглашавања	760000.00	296700.94	756700.94
Трошкови комуналних услуга	60000.00	56004.53	71004.53
Трошкови осталих производних услуга	300000.00	122688.00	142688.00
Трошкови амортизације и резервисања			
Трошкови амортизације и резервисања	37038050.00	24436194.55	34000000.00

Нематеријални трошкови			
Трошк.интелект.услуга и струч.усаврш.	7860000.00	2348936.36	3343936.36
Трошк.непроизводних услуга на гасоводима	2910000.00	2532176.90	2902176.90
Трошк.осталих непроизводних услуга	8080000.00	6109520.34	7509520.34
Трошкови репрезентације	980000.00	761202.33	783000.00
Трошкови осигурања	5500000.00	4409018.59	5169018.59
Трошкови провизије платног промета	900000.00	594684.09	894684.09
Трошкови чланарина	600000.00	515186.80	625186.80
Трошкови пореза који не зависе од резултата	1800000.00	755399.47	1255399.47
Трошкови такси и вештачења	1020000.00	81313.23	121313.23
Трошкови огласа -јавне набавке	390000.00	0.00	0.00
УКУПНИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	1813171311.00	1207898977.92	1705576773.80
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	0.00	26000251.03	28204875.68
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	7405044.00	0.00	0.00
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Финансијски приходи			
Приход.од камата из дужн.повер.односа	13100000.00	9890257.10	11890257.10
Приходи од осталих камата	3246000.00	4219636.65	5079636.65
Остали финансијски приходи	80000.00	0.00	5000.00
Приходи од курних разлика	10000.00	0.00	0.00
УКУПНИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	16436000.00	14109893.75	16974893.75
Финансијски расходи			
	0.00		
Расх.камата из дужнич.поверил.односа	40000.00	6236.44	8236.44
Расходи камата по кредитима	828000.00	0.00	0.00
Негативне курсне разлике	30000.00	21384.67	26384.67
Остали финансијски расходи	40000.00	0.00	5000.00
УКУПНИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	938000.00	27621.11	39621.11
ФИНАНСИЈСКИ ДОБИТАК	15498000.00	14082272.64	16935272.64
ФИНАНСИЈСКИ ГУБИТАК	0.00	0.00	0.00
НЕПОСЛОВИ И ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Непословни и ванредни приходи			
Наплаћена исправљена потраживања	8500000.00	0.00	2000000.00
Остали непоменути приходи	80000.00	14752.94	19752.94
Ванредни приходи	120000.00	1.52	1.52
УКУПНИ НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ	8700000.00	14754.46	2019754.46
Напословни и ванредни расходи			
	0.00	0.00	0.00
Исправка-индиректан отпис потраживања	4000000.00	42843.64	9042843.64
Издаци за спорт,културу,образовање	1700000.00	1492045.54	1700000.00
Отпис потраживања-директан отпис	1000000.00	1499284.21	2999284.21
Ванредни расходи	40000.00	2.61	2.61
УКУПНИ НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ РАСХОДИ	6740000.00	3034176.00	13742130.46
НЕПОСЛОВНИ ДОБИТАК	1960000.00	0.00	0.00
НЕПОСЛОВНИ ГУБИТАК	0.00	3019421.54	11722376.00

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

ОПИС	План за 2023. годину	Реализација до 31.10.2023.	Процена реализације за 2023. год.
УКУПНИ ПРИХОДИ	1830902267.00	1248023877.16	1752776297.69
УКУПНИ РАСХОДИ	1820849311.00	1210960775.03	1719358525.37
УКУПАН ДОБИТАК	10052956.00	37063102.13	33417772.32
УКУПАН ГУБИТАК	0.00	0.00	0.00

Процена реализације до краја 2023. године вршена је на основу реализације за 10 месеци 2023. године уз планирану процену реализације за 11 и 12 месец 2023. године. Приходи од продаје робе (гаса) утврђени су на бази оствареног физичког обима за 10 месеци 2023. године и планираног физичког обима, уз примену продајних цене из месеца октобра и нових одобрених цена за купце на јавном снабдевању од 01.11.2023. године. Набавна вредност робе (гаса) утврђена је на основу оствареног физичког обима за 10 месеци 2023. године и планираног физичког обима за 11. и 12. месец 2023. године, уз примену набавних цена добављача за месец октобар увећаних за одобрено повећање набавне цене ЈП Србијагас-у од стране Агенције за енергетику Републике Србије од 10%, почев од новембра месеца 2023.године.

3.1.3. Планирани и остварени радови на инвестиционом одржавању и пруженим услугама у 2023. години

Планирано инвестиционо одржавање за календарску - пословну 2023. годину је усмерено на одржавању постојећих мрежа, редовном годишњем сервисирању редукционо-одоризацијских станица, и настојању да сви мерачи на КМРС и РС буду у Законом утврђеним роковима ребаждарени.

За гасоводне системе који су у функцији планиране су и остварене следеће активности:

1. Скидање и сервисирање мерача и постављање ребаждарених мерача на КМРС због истека временског периода жига. Планом за 2023.годину је предвиђено баждарење 2000 мерача, а закључно са 31.10.2023. остварено је 1705 баждарења са заменом.
Према тренутном темпу замене мерача и оствареном броју замена у току новембра месеца, очекујемо да ће на крају 2023. године бити извршена замена око 90 % планираних количина.
2. Сервисирање и редовно одржавање мерно регулационих и регулационих гасних станица које су власништву ЈП„Ингас“ и које смо преузели од потрошача. Све МРС и РС предвиђене за сервисирање су у току трећег квартала 2023. године детаљно прегледане и сервисирано укупно 117 гасних станица (МРС, РС и РОС).
3. Сервисирање регулатора притиска: Унис, Пан-Гас, Водоинсталатер, Енерго-монт и кућних мерно регулационих сетова Г4 и Г6. Сервисирано је или замењено 57 регулатора притиска разних произвођача.
4. Контрола катодне заштите за ГМРС Инђија и ГМРС Бешка – два пута годишње, у мају и новембру месецу, резултати мерења су задовољили предвиђене норме, односно катодна заштита челичних гасовода је у функцији. У току 2023. године извршена је изградња новог анодног лежишта и повезивање истог.
5. Провере уземљења на РС I, II, III, Југоисточна радна зона Инђија, Љуково, Н. Карловци, Крчедин, Нови и Стари Сланкамен, Марадик, Чортановци, Сланкаменачки Виногради, Марадички крст, Блок 44, 51, 26, 28 и свим преузетим станицама – једном годишње, планирано је 90 контролних мерења од чега је урађено 87 мерења.
6. Чишћење од корозије и антикорозиона заштита бојењем свих гасних славина и противпожарних шахти на челичним разводним гасоводима, преглед и евентуална поправка ваздушних ознака трасе.
7. Пуњење уређаја за одоризацију два пута годишње и контрола четири пута годишње. Послове одоризације обавља овлашћено предузеће.
Планом је предвиђено досипање 584 kg одоранта. До октобра 2023. године напуњено је 213 kg а преостали део ће бити точен у децембру 2023. године.

8. У току 2023. године комплетна челична гасна мрежа је проверена на непропусност, као и део ПЕ мреже Контрола комплетне челичне и делова полиетиленске мреже изведена је гасним детектором са санирањем откривених места истицања гаса (укупно је санирано четири места на којима је откривено неконтролисање истицање гаса).
9. Контрола против пожарних шахти и одушних лула на разводном челичном гасоводу и противпожарних ПЕ славине на полиетиленској гасној мрежи – два пута годишње. Све ППШ и гасне ПЕ су проверене на непропусност и функционалност и утврђено је да није било истицања, као и да су сви вентили у исправном стању.
10. Остале активности
- текуће одржавање ограда на МРС, РС и РОС
 - контрола стубића катодне заштите и сл.
- У циљу што бољег функционисања система дистрибуције гаса и задовољавања потреба потрошача, у 2023. години до 31.10.2023. године пружане су следеће услуге потрошачима :
1. Измештање кућних гасних прикључака.....	15 ком
2. Санација оштећених кућних прикључака и ПЕ – мреже.....	12 ком
3. Замена дотрајалих металних кутија за КМРС	68 ком
4. Технички пријем кућних гасних инсталација са пуштањем гаса.....	390 ком
5. Овера пројеката кућних гасних инсталација, са пуштањем гаса.....	129 ком
6. Баждарење и жигосање мерача и коректора код индустријских потрошача.....	29 ком

**ИЗРАДА НОВИХ КУЋНИХ ГАСНИХ ПРИКЉУЧАКА – ДО 31.10.2023. СА ПРОЦЕНОМ
ДО КРАЈА 2023.ГОДИНЕ**

Насеље	Број прикључака ПЛАНИРАНО до 31.12.2023.	Број прикључака ОСТВАРЕНО до 31.10.2023.	Процена броја нових прикључка до 31.12.2023.
ИНЂИЈА	60	60	62
ЉУКОВО	15	9	10
ЈАРКОВЦИ	10	2	2
КРЧЕДИН	30	14	16
НОВИ КАРЛОВЦИ	23	11	15
НОВИ СЛАНКАМЕН	25	15	19
СТАРИ СЛАНКАМЕН	25	16	18
ЧОРТАНОВЦИ	30	20	25
МАРАДИК	15	5	11
СЛАНК.ВИНОГРАДИ	7	1	3
ДУНАВСКА ОБАЛА БЕШКА	10	1	3
УКУПНО:	250	154	184

**3.2. Технолошки капацитети у енергетским делатностима дистрибуције гаса и јавног
снабдевања**

1. Дужина система	382.583 m
- гасоводи средњег притиска:	63.581 m
- дистрибутивне гасне мреже:	319.002 m
2. Број мерно-регулационих и регулационих гасних станица које су у власништву Ингаса:	139 ком
3. Укупно урађених кућних прикључака:	154 ком
а. Број активних потрошача у групи мала потрошња домаћинства и мала потрошња остали	11.482 ком
- Број активних потрошача у групи равномерна, неравномерна и ванвршна потрошња у обе категорије	153 ком
- Радни притисци - гасоводи средњег притиска:	6 - 12 бара
- дистрибутивне гасне мреже:	1 – 3 бара
- Старост система:	31 год.

Могући ресурси ЈП „Ингас“ по средњерочном плану у делатности дистрибуције гаса, јесу у ствари изграђена гасна мрежа у свим насељима у општини, будући гасни прикључци на новоизграђеној гасној мрежи која ће бити изведена према посебним допунским пројектима. Поред овог, ЈП „Ингас“ ће као и ранијих година стално прикључивати на постојећу изграђену гасну мрежу нове потрошаче, који склопе уговор о прикључењу.

У складу са тим дајемо табеларни приказ пројектованог стања (гасна мрежа и пројектовани број прикључака по насељеним местима) и изведеног стања, као и њихову разлику која представља будуће ресурсе у изградњи.

ГАСНА МРЕЖА – УКУПНО (ПЕ И ЧЕЛИК)

Р. Б.	НАСЕЉЕ	ПРОЈЕКТОВАНА ДУЖИНА МРЕЖЕ –ОСНОВНИ ПРОЈЕКТИ (м) (1)	ПРОЈЕКТОВАНА ДУЖИНА МРЕЖЕ– ДОПУНСКИ ПРОЈЕКТИ (м) (2)	ПРОЈЕКТОВАНА МРЕЖА УКУПНО (м) (3)	ИЗВЕДЕНА МРЕЖА УКУПНО (м) (4)	РАЗЛИКА изведено.- пројекат (м) (4-3)
1	ИНЂИЈА	124 060	34714	158774	167 948	9 174
2	ЉУКОВО	16 335		16 335	12 537	-3 798
3	ЈАРКОВЦИ	8 670		8 670	8 331	-339
4	КРЧЕДИН	24 072	1 000	25 072	34 024	8 952
5	Н.КАРЛОВЦИ	24 197		24 197	21 528	-2 669
6	Н.СЛАНКАМЕН	30 854	6236	37 090	40 689	3 599
7	МАРАДИК	23 245	1 674	24 919	25 020	101
8	ЧОРТАНОВЦИ	31 900	8 500	40 400	43 590	3 190
9	СТ.СЛАНКАМЕН	11 170	3 200	14 370	17 413	3 043
10	СЛ.ВИНОГРАДИ	4 460	1 753	6 213	6 273	60
11	БЕШКА – Д. ОБАЛА	2 850		2 850	5 230	2 380
	УКУПНО	301 813	57 077	358 890	382 583	

ГАСНА МРЕЖА – ЧЕЛИК , П = 6-12 бар

Р Б	ГАСОВОД	ПРОЈЕКТОВАНА ДУЖИНА МРЕЖЕ – ОСНОВ.ПРОЈ. (м) (1)	ПРОЈЕКТОВАНА ДУЖИНА МРЕЖЕ–ДОПУНСКИ ПРОЈЕКТИ (м) (2)	ПРОЈЕКТОВАНА МРЕЖА УКУПНО (м) (3)	ИЗВЕДЕНА МРЕЖА УКУПНО (м) (4)	РАЗЛИКА (м) (4-3)
1	ИНЂИЈА- ЈАРКОВЦИ – ЉУКОВО- Н.КАРЛОВЦИ	20320	7 257	27 992	28 933	+941
2	БЕШКА- КРЧЕДИН- МАРАДИК- Н.СЛАНКАМЕН СТ.СЛАНКАМЕН	30710	2 777	33 487	34 648	+1 161
	УКУПНО:	51 030	10 034	61 064	63 581	+2 517

Напомена: До разлике у пројектованом и изведеном гасоводу је дошло услед конфигурације терена по којем је гасовод вођен, што није предвиђено главним пројектом.

КУЋНИ ГАСНИ ПРИКЉУЧЦИ

Р.Б.	МЕСТО	ПО ПРОЈЕКТУ (ОСНОВНИ И ДОПУНСКИ) (ком)	ДО САДА ИЗВЕДЕНО (ком)	РАЗЛИКА (ком)
1	ИНЂИЈА	6019	6934	+915
2	ЉУКОВО	430	384	-46
3	ЈАРКОВЦИ	187	170	-17
4	КРЧЕДИН	937	614	-523
5	Н.КАРЛОВЦИ	920	608	-312
6	Н.СЛАНКАМЕН	1128	648	-480
7	МАРАДИК	713	362	-351
8	ЧОРТАНОВЦИ	1026	599	-427
9	СТ.СЛАНКАМЕН	329	223	-106
10	СЛ.ВИНОГРАДИ	220	36	-184
11	БЕШКА	50	18	-32
	УКУПНО:	11959	10596	/

НАПОМЕНА: У могуће ресурсе ЈП „Ингас“-а спадају инвестиције на челичном гасоводу и на полиетиленском гасоводу, као и гасификација нових објеката колективног становања или индустријских зона које ће се градити у зависности од будућих развојних пројеката општине Инђија.

3.3. Разлози одступања у односу на планиране индикаторе за 2023. годину

У првих десет месеци 2023. године је испоручено корисницима дистрибутивног система 257.601.517 kWh природног гаса, што је за 45.765.842 kWh мање од планираних количина за првих десет месеци 2023. године односно у процентима 15,08 % мање од планираног. Одступање постоји у укупним количинама, али по структури потрошње потрошачи на снабдевању су потрошили веће количине у првом кварталу а код потрошача на јавном снабдевању из разлога што у зимским месецима није било екстремно ниских температура када је иначе и највећа потрошња код потрошача из категорије купаца „домаћинства“ дошло је до смањене потрошње у односу на план као и у периоду повишених температура у септембру и октобру. Код потрошача на снабдевању су за десет месеци прометоване мање количине од планираних, односно пријављених по поруџбеницама од стране купаца на снабдевању, један од битних разлога мањих количина је тај што фирма “TOYO tire” Србија нема потрошњу природног гаса као што је било пријављено по плану снабдевања. Мањи физички обим промета код купаца на јавном снабдевању и снабдевању утицао је на однос планираних и остварених прихода по основу продаје гаса. До краја 2023. године се очекује да ће приходи од продаје гаса бити мањи од планираних, на шта свакако може да утиче климатски фактор који је у овом моменту непредвидив, а директно се одражава на остварену потрошњу, пре свега код купаца из категорије потрошача „домаћинства“.

3.4. Спроведене активности за унапређење процеса рада

Ингас је наставио са реконструкцијом регулационих гасних станица у мерно регулационе гасне станице уградњом турбинских мерила протока са електронским коректорима, чиме се остварује могућност тачнијег праћења и лоцирања евентуалних губитака на гасној мрежи праћењем преузетих и испоручених количина за сваку МРС.

4. ФИЗИЧКИ ОБИМ ПРОМЕТА И АКТИВНОСТИ ЗА 2024. ГОДИНУ

Планом су номиноване количине од 443.045.320 kWh, од чега ће се потрошачима на јавном снабдевању и снабдевању испоручити 440.170.957 kWh јер се за 2024. године очекује губитак на дистрибуцији од 2.874.363 kWh или 0,6 % од укупно преузетих количина. У случају значајнијих одступања реализованих од планираних количина, сачиниће се измене и допуне Програма пословања за 2024. годину које ће бити усвојене и у истом поступку као и Програм пословања за 2024. годину.

Биланс количина гаса

1. Натурални показатељи у kWh		2023	2024	2024/2023
2. Укупне количине гаса за преузимање на дистрибутивном систему	MWh	403.889	443.045	1,097
2.1. За јавно снабдевање	MWh	202.122	208.186	1,03
2.2. За снабдевање	MWh	201.767	234.859	1,16
3. Губици на дистрибутивном систему (просечне вредности у %)	%	1,35	0,6	0,44
4. Губици на дистрибутивном систему (у kWh³)	MWh	5.380	2.874	0,53
4.1. Проценат губитака на јавном снабдевању	%	1,35	1,4	1,037
4.2. Проценат губитака на снабдевању	%	0	0	/
5. Укупне количине за испоруку са дистрибутивне мреже	MWh	398.510	440.171	1,1
5.1. Испоручено на јавном снабдевању	MWh	199.332	205.311	1,3
5.2. Испоручено на снабдевању	MWh	199.178	234.859	1,18

4.1. Дистрибуција и управљање дистрибутивним системом –

Обезбеђење довољних количина на нивоу од 443.045.320 kWh за тржиште гаса, у складу са номинованим количинама и Енергетским билансом земље, потрошачи гаса ће задовољити своје потребе, а у случају кризе снабдевања, предузеће ће предузети посебне интервентне мере, у складу са републичком и покрајинском политиком снабдевања уз поштовање Уредбе о испоруци природног гаса.

Активирањем државног централног складишта гаса, отворена је могућност држања залиха енергента, а тиме је постигнута и сигурност за сезонски повећаним потребама за енергентом.

Активирањем гасовода „Јужни ток“ обезбеђује се стабилност у снабдевању, што свакако отвара нове могућности увознику у смислу преговарања и уговарања најповољнијих услова. Иначе, проблем државе се огледа у „уском грлу“ капацитета са само једним транспортним путем из правца Мађарске. Завршетком подземног складишта гаса у Банатском двору, делимично је решено отежано снабдевање у ванредним ситуацијама, приликом настанка прекида у испоруци на транспортном систему у зимском периоду. Дугорочни уговор увозника са ино-добављачем истиче 2025. године и по информацијама добијеним од ЈП „Србијас-а“, што свакако обезбеђује стабилност у снабдевању, али не и стабилну ценовну политику на тржишту.

Од 01.11.2014. године Методологијом коју је прописала Агенција за енергетику Републике Србије сви потрошачи се разврставају у следеће категорије:

КАТЕГОРИЈА 1: Потрошачи гаса на мрежи притиска до 6 бар су разврстани у следеће групе места испоруке:

- равномерна потрошња (K1P)
- неравномерна потрошња (K1H)
- ванвршна потрошња (K1B)
- мала потрошња домаћинства, (K1МПД)
- мала потрошња остали (K1МПО)

КАТЕГОРИЈА 2: Потрошачи гаса на мрежи притиска од 6 бар до 16 бар су разврстани у следеће групе места испоруке:

- равномерна потрошња (K2P) ,
- неравномерна потрошња (K2H),
- ванвршна потрошња (K2B),

У оквиру категорије 1 групе места испоруке „мала потрошња домаћинства“ и „мала потрошња остали“ разврставају се места испоруке са мерним уређајима максималног капацитета мањег или једнаког 10 m³/ час.

На основу ове поделе на категорије и групе потрошача урађен је план и реализација количина природног гаса која је прометована за десет месеци 2023. године и процене за 11. и 12. месец 2023.године. На основу планираног физичког обима по свим категоријама потрошача, приходи од продаје гаса утврђени су применом важећих цена у месецу октобру и одобреним ценама на јавном снабдевању од 01.11.2023.године, за сваку категорију потрошача.

4.1.1. Планиране количине енергента за набавку од Србијас-а за јавно снабдевање и снабдевање и за дистрибуцију по категоријама потрошача у 2024. години

У 2024.години се планира набавка природног гаса од добављача ЈП Србијас-а за потребе снабдевања свих потрошача на дистрибутивној мрежи ЈП Ингас-а Инђија.

Планиране количине за набавку од Србија гаса за 2024. годину

Nabavka 2024	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	August	Septembar	Oktober	Novembar	Decembar	UKUPNO
SNABDEVANJE	19575478	21770234	22051925	19140588	16847020	15917234	16627956	15514997	18388130	21498170	23087626	24439806	234,859,164
JAVNO SNABDEVANJE	37,315,999	28,994,265	28,920,371	20,242,929	3,766,436	1,823,328	2,981,207	4,857,771	7,626,034	13,082,708	25,960,632	32,614,476	208,186,156
UKUPNO kWh	56,891,477	50,764,499	50,972,296	39,383,517	20,613,456	17,740,562	19,609,163	20,372,768	26,014,164	34,580,878	49,048,258	57,054,282	443,045,320

4.2. Промет природног гаса у снабдевању и јавном снабдевању у 2024. години

Планирана је испорука енергента потрошачима на јавном снабдевању – односно крајња потрошња. Интерним ангажовањем дистрибутера, поред плана преузимања количина од добављача за робу, планирају и количине интерне услуге приступа и коришћења мреже дистрибутера.

У следећој табели приказане су планиране количине за испоруку потрошачима у делатности јавног снабдевања за 2024. годину према категоријама и групама потрошача из Методологије.

4.2.1. Планиране количине за испоруку корисницима на јавном снабдевању у 2024. години

	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	Avгуст	Septembar	Oktoбар	Novembar	Decembar	UKUPNO
MP - Domaćinstva	30104959	23193524	23524855	14649062	2444055	964898	765650	801806	1904219	7973957	19861992	25950910	152,139,887
MP ostali	1980586	1718483	1663238	380666	169234	75797	70523	93549	177945	589554	1238781	1671425	9,829,781
K1 vanršna	96920	62751	65935	128630	13588	5850	1075852	2724907	5072227	1918578	158224	92549	11,416,011
K1 ravnomerna	126311	154945	154489	0	59949	22577	39435	65403	107995	102345	117009	170135	1,120,593
K1 neravnomerna	3290174	2377243	2145156	1076200	42237	27727	31214	45584	83895	837276	2119437	3052670	15,128,813
K2 vanršna	40717	47292	104474	3452418	486767	286641	16976	0	78539	813590	1246806	36815	6,611,035
K2 neravnomerna	1161121	1039711	862930	276465	498603	414662	940397	1059452	95924	666780	859952	1189674	9,065,671
UKUPNO kwh	36,800,788	28,593,949	28,521,077	19,963,441	3,714,433	1,798,152	2,940,047	4,790,701	7,520,744	12,902,080	25,602,201	32,164,178	205,311,791

4.2.2. Планиране количине за испоруку корисницима на снабдевању у 2024. години

Поред количина енергента потребних за јавно снабдевање планирају се и количине за испоруку квалификованим купцима који се у складу са Законом о енергетици налазе на слободном тржишту. Квалификовани купци су потрошачи гаса који годишње троше више од 100.000 m³ енергента.

У табели су приказане планиране количине за испоруку корисницима на снабдевању у 2024. години.

	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	Avгуст	Septembar	Oktoбар	Novembar	Decembar	UKUPNO
K1 ravnomerna	15,044,999	17,137,720	17,236,800	14,723,100	12,825,000	11,799,000	12,568,500	11,337,300	13,922,820	16,929,000	18,262,800	19,494,000	181,281,039
K1 neravnomerna	649,983	398,207	284,075	194,595	27,392	9,473	7,761	11,870	14,152	175,079	430,735	494,649	2,697,972
K2 ravnomerna	2,739,174	3,035,918	3,218,529	3,138,637	2,967,438	3,138,637	3,138,637	3,195,703	3,366,901	3,252,769	3,138,637	3,138,637	37,469,617
K2 neravnomerna	1,141,322	1,198,389	1,312,521	1,084,256	1,027,190	970,124	913,058	970,124	1,084,256	1,141,322	1,255,455	1,312,521	13,410,538
UKUPNO kwh	19,575,478	21,770,235	22,051,925	19,140,588	16,847,020	15,917,234	16,627,956	15,514,997	18,388,129	21,498,170	23,087,627	24,439,807	234,859,166

4.3. Одржавање гасоводних система и физички обим услуга

У 2024. години се планира као и ранијих година континуиран рад на пословима одржавања гасних мрежа, како полиетиленских, тако и челичних гасовода спровођењем предвиђених планских активности, као што су периодичне контроле непропусности, антикорозионе заштите, функционалности опреме, замена мерила ради баждарења у законском року и др.

Поред тога дистрибутер ће у циљу задовољења захтева будућих корисника извести потребан број прикључака на полиетиленску или челичну гасну мрежу и пружити све неопходне услуге постојећим корисницима и то: техничке пријеме УГИ, измештање постојећих прикључака, санацију оштећених прикључака или гасне мреже и све остале услуге из домена своје делатности.

4.3.1 За гасоводне системе у функцији у 2024. години се планира

4.3.1.1. Набавка и уградња КМРС

Опрема	I квартал	II Квартал	III квартал	IV квартал	Укупно
КМРС Г – 4	25	75	100	35	235
КМРС Г – 6	/	10	5	/	15
КМРС Г – 10	/	1	1	/	2
КМРС Г – 16	/	2	2	/	4
КМРС Г – 25	/	3	3	/	6
УКУПНО :	25	91	111	35	262

4.3.1.2. Израда нових типских кућних гасних прикључака

Насеље	Број прикључака [ком]
ИНЂИЈА	60
ЉУКОВО	14
ЈАРКОВЦИ	11
КРЧЕДИН	25
НОВИ КАРЛОВЦИ	28
НОВИ СЛАНКАМЕН	20
СТАРИ СЛАНКАМЕН	30
ЧОРТАНОВЦИ	40
МАРАДИК	10
СЛАНК.ВИНОГРАДИ	5
Бешка-ДУНАВСКА ОБАЛА	7
УКУПНО:	250

4.3.1.3. Проширење мреже гасних прикључака (типски, индивидуални и групни) од уличне мреже до КМРС-а приказано по насељеним местима општине Инђија

<u>Насеље</u>	<u>Дужина мреже</u>
Инђија.....	618 m
Љуково.....	144 m
Јарковци.....	113 m
Крчедин.....	257 m
Нови Карловци.....	288 m
Нови Сланкамен.....	206 m
Стари Сланкамен.....	309 m
Чортановци.....	412 m
Марадик.....	103 m
Сланкаменачки Виногради.....	51 m
Бешка – ДУНАВСКА ОБАЛА.....	72 m

УКУПНО: 2573 m

Планира се проширење мреже кућних гасних прикључака на дистрибутивном подручју у укупној дужини од 2573 m са просечном дужином типског гасног прикључка од 10 m.

4.3.1.4. Проширење уличне мреже у насељима

У 2024. години се планира проширење уличне гасне мреже у новоизграђеним улицама на територији општине, као и због повезивања нових потрошача на рубним деловима насеља у улицама где мрежа није била изведена до краја улице. Поред напред наведеног због активирања нових викенд зона на дистрибутивног подручју, ЈП Ингас планира да прошири дистрибутивну мрежу у укупној дужини од 5000 метара.

Инђија.....улична мрежа	1250 m
Љуково.....улична мрежа.....	50 m
Јарковци.....улична мрежа.....	300 m
Крчедин.....улична мрежа.....	1200 m
Нови Карловци.....улична мрежа.....	50 m
Нови Сланкамен.....улична мрежа.....	500 m
Стари Сланкамен.....улична мрежа.....	250 m
Чортановци.....улична мрежа.....	800 m
Сланкаменачки Виногради.....улична мрежа.....	100 m
Бешка – ДУНАВСКА ОБАЛА.....улична мрежа.....	500 m
УКУПНО	5000 m

4.3.1.5. Израда индивидуалних гасних прикључака

- са полиетиленске гасоводне мреже..... 12 прикључака
- са разводног челичног гасовода..... 2 прикључка

4.3.1.6. Израда гасоводних прикључака за објекте више – породичног становања

- групни прикључак..... 8 прикључака (број мерних места 106)

4.3.1.7. Услуге

У циљу што бољег функционисања система дистрибуције гаса и задовољавања потреба потрошача, за 2024. годину се планира пружање следећих услуга потрошачима:

1. Измештање кућних гасних прикључака..... 30 ком
2. Санација оштећених кућних прикључака и ПЕ – мреже..... 15 ком
3. Технички пријем кућних гасних инсталација са пуштањем гаса..... 230 ком
4. Овера пројеката кућних гасних инсталација 230 ком
5. Број оверених зелених картона..... 300 ком
6. Контрола УГИ..... 2500 ком
7. Баждарење и жигосање мерача и коректора код индустријских потрошача..... 15 ком

4.3.1.8. Набавке потребне опреме

Набавка потребне опреме ће бити финансирана из текућих прихода и сопствених средстава

Мерна опрема :

мерач Г4	180 ком
мерач Г10.....	2 ком
мерач Г16.....	2 ком
мерач Г25.....	2 ком

мерачи тип Г – 40	1 ком
мерач тип Г – 65	1 ком
турбински мерачи протока тип Г40	1 ком
ротациони мерачи протока тип Г40.....	1 ком
ротациони мерачи протока тип Г650	1 ком
КМРС тип Г-4	250 ком
КМРС тип Г-6	10 ком
МРС тип Г-10,	2 ком
МРС тип Г-16,	3 ком
МРС тип Г-25,	5 ком
паметни мерачи Г-4	50 ком
регулационе гасне станице за стамбене зграде	12 ком
регулационе гасне станице већег капацитета.....	3 ком
модули за даљинско читавање.....	300 ком

Остала опрема:

Ручни гасни детектори.....	2 ком
Возила.....	1 ком
Лаптопови, рачунари и штампачи.....	6 ком
Гарнитура алата.....	3 ком
Електронски коректори за МРС за преко 500м3.....	4 ком
Апарат за заваривање ПЕ фитинга.....	1 ком

4.3.1.9. Финансијски план набавке потребне опреме

Мерна опрема :

мерач Г4	1.853.00000
мерач Г10.....	210.600,00
мерач Г16.....	210.600,00
мерач Г25.....	260.000,00
мерачи тип Г – 40	308.000,00
мерач тип Г – 65	373.000,00
турбински мерачи протока тип Г40	324.000,00
ротациони мерачи протока тип Г40.....	368.000,00
ротациони мерачи протока тип Г650	465.000,00
КМРС тип Г-4	6.375.000,00
КМРС тип Г-6	450.000,00
МРС тип Г-10,	330.000,00
МРС тип Г-16,	495.000,00
МРС тип Г-25,	1.050.000,00
паметни мерачи Г-4	1.200.000,00
Модул за даљинско читавање.....	2.400.000,00
регулационе гасне станице за стамбене зграде	850.000,00
регулационе гасне станице већег капацитета.....	3.480.000,00

Остала опрема:

Ручни гасни детектори.....	120.000,00
Возила.....	2.500.000,00
Лаптопови, рачунари и штампачи.....	800.000,00
Гарнитура алата.....	300.000,00
Електронски коректори за МРС за преко 500м3.....	980.000,00
Апарат за заваривање ПЕ фитинга.....	500.000,00

5.ФИНАНСИЈСКЕ ПРОЈЕКЦИЈЕ

5.1. Финансијски план прихода и расхода за 2024. годину

ОПИС	План за I квартал	План за II Квартал	План за III Квартал	План за IV Квартал	План за 2024.годину
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ					
Приходи од продаје гаса	806203566.49	419715563.92	362737773.80	726762500.46	2315419404.67
Приходи од продаје робе и услуг.	1300000.00	850000.00	500000.00	950000.00	3600000.00
Приходи од прикључака	5531500.00	9053600.00	6726200.00	2354200.00	23665500.00
Прих.од употребе сопств.произв.	2150000.00	7430000.00	5950000.00	1150000.00	16680000.00
УКУПНИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	815185066.49	437049163.92	375913973.80	731216700.46	2359364904.67
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ					
Трошкови материјала					
Набавна вредност гаса	755188990.97	382057826.68	328023522.73	675923127.11	2141193467.49
Трошк.материј.за израду учинака	1150000.00	3700000.00	3200000.00	150000.00	8200000.00
Трошк.материјала за одрж.гасовода	545000.00	305000.00	305000.00	305000.00	1460000.00
Трош.рез.делова за одржав.гасов.	2292450.00	6074850.00	2999000.00	1460000.00	12826300.00
Трошк.рез.делова за одрж.остал.основн.сред.	790000.00	530000.00	435000.00	725000.00	2480000.00
Трошк.материјала за одрж.остл.основн.средст.	200000.00	450000.00	550000.00	50000.00	1250000.00
Трошк.синтог инвентара	275000.00	125000.00	75000.00	75000.00	550000.00
Трошкови личних заштитних средст.	800000.00	1050000.00	200000.00	1650000.00	3700000.00
Трошкови канцеларијског материјала	1350000.00	400000.00	500000.00	500000.00	2750000.00
Трошк.осталог режијског материјала	30000.00	30000.00	30000.00	30000.00	120000.00
Остали помоћни материјал за гасоводе	250000.00	275000.00	225000.00	175000.00	925000.00
Остали помоћни материјал за ост.опрему	0.00	200000.00	100000.00	0.00	300000.00
Трош.средстава за одрж.хигијене	120000.00	120000.00	120000.00	120000.00	480000.00
Трошкови електричне енергије	150000.00	150000.00	150000.00	150000.00	600000.00
Трошкови горива	800000.00	800000.00	800000.00	800000.00	3200000.00
Трошкови грејања	250000.00	100000.00	30000.00	150000.00	530000.00
Трошкови зарада,накнада зарада и остали лични расходи					
Трошкови бруто зарада запослених	18676198.00	20037504.00	20037504.00	20037504.00	78788710.00
Трошк.пореза и доприн.на терет послодавца	2829444.00	3035682.00	3035682.00	3035682.00	11936490.00
Трошк.накнада по угов.о делу и пов.и привр.пословима	705988.00	705988.00	505988.00	505988.00	2423952.00
Трошк.накнада надзорног одбора	642266.00	656231.00	669018.00	737581.00	2705096.00
Солидарна помоћ запосленима	400000.00	400000.00	100000.00	100000.00	1000000.00
Трошкови дневница служ.пута	15000.00	15000.00	10000.00	10000.00	50000.00
Трошкови превоза запослених	325000.00	325000.00	325000.00	325000.00	1300000.00
Трошк.путарина, и сл.путовања	50000.00	50000.00	50000.00	50000.00	200000.00
Трошкови отпремнина	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Трошкови јубиларних награда	0.00	0.00	60000.00	0.00	60000.00
Трошкови накнада запосленима	2200000.00	0.00	580000.00	0.00	2780000.00
Трошкови стипендирања студената	120000.00	120000.00	60000.00	120000.00	420000.00
Трошкови производних услуга					
Трошкови услуга на изради учинака	1000000.00	3730000.00	2750000.00	1000000.00	8480000.00
Трошкови услуга превоза	20000.00	20000.00	0.00	0.00	40000.00
Трошкови поштанских услуга	750000.00	750000.00	750000.00	750000.00	3000000.00
Трошк.услуга одржавања гасовода	600000.00	5830000.00	750000.00	300000.00	7480000.00
Трошк.услуга одржав.остали осн.средстав.	822500.00	922500.00	682500.00	752500.00	3180000.00
Трошкови закупнине	625000.00	625000.00	625000.00	625000.00	2500000.00
Трошкови рекламе и оглашавања	190000.00	190000.00	190000.00	190000.00	760000.00
Трошкови комуналних услуга	40000.00	50000.00	50000.00	40000.00	180000.00
Трошкови осталих производних услуга	100000.00	0.00	0.00	0.00	100000.00

Трошкови амортизације и резервисања					0.00
Трошкови амортизације и резервисања	7500000.00	7500000.00	7500000.00	11000000.00	33500000.00
Нематеријални трошкови					
Трошк.интелект.услуга и струч.усаврш.	2842500.00	1467500.00	1167500.00	1112500.00	6590000.00
Трошк.непроизводних услуга на гасоводима	0.00	1965000.00	1960000.00	0.00	3925000.00
Трошк.осталих непроизводних услуга	1085000.00	2085000.00	1735000.00	1935000.00	6840000.00
Трошкови репрезентације	370000.00	210000.00	200000.00	200000.00	980000.00
Трошкови осигурања	1292000.00	2294500.00	1394500.00	1294500.00	6275500.00
Трошкови провизије платног промета	400000.00	350000.00	300000.00	450000.00	1500000.00
Трошкови чланарина	190000.00	200000.00	200000.00	200000.00	790000.00
Трошкови пореза који не зависе од резултата	150000.00	300000.00	600000.00	280000.00	1330000.00
Трошкови такси и вештачења	430000.00	330000.00	130000.00	130000.00	1020000.00
Трошкови огласа -јавне набавке					0.00
УКУПНИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	808562336.97	450532581.68	384160214.73	727444382.11	2370699515.49
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	6622729.52	0.00	0.00	3772318.35	0.00
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		13483417.76	8246240.93	0.00	11334610.82
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ					
Приход.од камата из дужн.повер.односа	3700000.00	3900000.00	2800000.00	3700000.00	14100000.00
Приходи од осталих камата	1100000.00	1200000.00	1300000.00	1300000.00	4900000.00
Остали финансијски приходи	20000.00	10000.00	10000.00	10000.00	50000.00
Приходи од курних разлика	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
УКУПНИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	4820000.00	5110000.00	4110000.00	5010000.00	19050000.00
					0.00
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ					0.00
Расх.камата из дужнич.поверил.односа	10000.00	10000.00	10000.00	10000.00	40000.00
Расходи камата по кредитима	0.00	700000.00	700000.00	700000.00	2100000.00
Негативне курсне разлике	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Остали финансијски расходи	10000.00	0.00	0.00	0.00	10000.00
УКУПНИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	20000.00	710000.00	710000.00	710000.00	2150000.00
ФИНАНСИЈСКИ ДОБИТАК	4800000.00	4400000.00	3400000.00	4300000.00	16900000.00
ФИНАНСИЈСКИ ГУБИТАК	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
НЕПОСЛОВИ И ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
НЕПОСЛОВИ И ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ					
Наплаћена исправљена потраживања	0.00	0.00	0.00	8000000.00	8000000.00
Остали непоменути приходи	10000.00	10000.00	10000.00	10000.00	40000.00
Ванредни приходи	5000.00	0.00	0.00	0.00	5000.00
УКУПНИ НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ	15000.00	10000.00	10000.00	8010000.00	8045000.00
НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ РАСХОДИ					0.00
Исправка-инд.отп.потраживања	0.00	0.00	0.00	5000000.00	5000000.00
Издаци за спорт,културу,образовање	350000.00	1060000.00	212500.00	77500.00	1700000.00
Отпис потраживања-директан отпис	0.00	0.00	0.00	1000000.00	1000000.00
Ванредни расходи	40000.00	50000.00	0.00	0.00	90000.00
УКУПНИ НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ РАСХОДИ	390000.00	1110000.00	212500.00	6077500.00	7790000.00
НЕПОСЛОВНИ ДОБИТАК	0.00	0.00	0.00	1932500.00	255000.00
НЕПОСЛОВНИ ГУБИТАК	375000.00	1100000.00	202500.00	0.00	0.00
РЕКАПИТУЛАЦИЈА					
ОПИС	I квартал	II Квартал	III Квартал	IV Квартал	2024.годину
УКУПНИ ПРИХОДИ	820020066.49	442169163.92	380033973.80	744236700.46	2386459904.67
УКУПНИ РАСХОДИ	808972336.97	452352581.68	385082714.73	734231882.11	2380639515.49
УКУПАН ДОБИТАК	11047729.52	0.00	0.00	10004818.35	5820389.18
УКУПАН ГУБИТАК	0.00	10183417.76	5048740.93	0.00	0.00

6. АНАЛИЗА ТРЖИШТА И МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЈА ПРЕДУЗЕЋА-

6.1. Сегментација тржишта

Тренутно тржиште гаса у коме предузећа послује фигурира са 30 дистрибутера гаса, који су у највећој мери сви упућени на набавку гаса од истог добављача - ЈП Србијагас-а. Што се тиче продаје, предузеће снабдева потрошаче гасом на слободном тржишту и потрошаче који су на јавном снабдевању, односно регулисаном тржишту. Када кажемо регулисано тржиште, мислимо на диктирање и формирање продајних цена од стране Агенције за енергетику републике Србије јер се за ове потрошаче искључиво одобрава цена од стране наведеног регулаторног тела.

У делу јавног снабдевања, предузеће има деломично монопол – снабдева потрошаче гаса у свим насељеним местима општине Инђија, осим насеља Бешка.

По важећој Методологији за обрачун цене гаса, када говоримо о слободном тржишту где се налазе потрошачи који годишње троше више од 100.000,00 m³ гаса, са њима се послује у тржишним условима. На слободном тржишту увек постоји ризик да неко од великих купаца са територије општине Инђија, изабере другог снабдевача, а не ЈП Ингас. Са њима се склапају годишњи уговори, и свака пословна година носи ризик губитка неког од купаца, где се може интервенисати политиком цена и давањем дуже валуте плаћања купцима уз вођење рачуна да се на овај начин не угрози ликвидност предузећа.

Концепт привредног развоја „по сваку цену“ доживео је свој крах и пре првих видљивих резултата стратегија одрживог развоја које су данас саставни део пословања успешних компанија, посматрано на глобалном нивоу. Бројни еколошки проблеми са којима се човечанство данас сусреће непрекидно увећавају значај одрживе потрошње на коју маркетинг, као доктрина пословања на нивоу компаније, одговара развојем и применом концепта одрживог маркетинга. Користи од спровођења одрживих стратегија пословања које предузеће мора да примењује су бројне и обухватају како оне које су квантитативно мерљиве попут: уштеда у трошковима, реализација производа/услуга на новим тржиштима и смањење ризика у пословању, тако и оне које су квалитативне природе као што су: јачање репутације, успостављање/задржавање лидерске позиције на тржишту и привлачење нових и задржавање постојећих купаца. Намера је да се, користећи резултате истраживања и примере примене одрживих стратегија развоја у пословању глобално успешних компанија, укаже на елементе маркетинг стратегија које омогућавају стабилан раст и развој уз задовољавање потреба потрошача јер се ради о делатности од општег интереса, као и друштвених циљева у погледу заштите животне средине.

6.2. Тражња, понуда, набавка, конкуренција

Предузеће у складу са изменама Закона о енергетици, и донетом Методологијом за утврђивање цена гаса, почев од 2015. године послује у тржишним условима где се и на слободном тржишту врши продаја и набавка гаса уз ризике који на оваквом тржишту постоје:

- велики број дистрибутера гаса са лиценцом,
- не постојања конкуренције у делу набавке гаса (један увозник).
- висок ниво ненаплаћених потраживања и неликвидност привреде,
- раст цене сирове нафте директно има утицај на “коктел цену” увозног гаса,
- високи ризици промена цена на светском тржишту нафте и гаса

Закон о енергетици доноси значајна реформска опредељења и дефинише динамику прилагођавања новим условима. Неопходно је усаглашавање рада и пословања у складу са потребама тржишта, уз организационе промене у предузећима. Ради прилагођавања потребама либералног тржишта гаса, предузеће уместо вертикално интегрисаног система мора извршити

трансформацију у хоризонтално интегрисани систем, по моделу савремених компанија-холдинга, са чланицама раздвојених енергетских делатности, као посебних правних лица.

У складу са одредбама Закона о енергетици и директивом Европске уније, да гасни сектор представља целину, која захтева нову организацију засновану на принципима рационалнијег и ефикаснијег система пословања, потребно је извршити припреме за реструктурирање предузећа, како би се задовољиле прописане поделе енергетских делатности за које је предузеће лиценцирано.

- дистрибуција и управљање дистрибутивним системом за природни гас
- јавно снабдевање природним гасом
- снабдевање природним гасом

Сагледавањем прихода и расхода по делатностима, мора се утврдити која делатност није профитабилна како би пословодство усмерило своју активност ка проблемима који доводе одређену делатност до негативног резултата.

Предузеће је завршило гасификацију свих насељених места општине Инђија. Могући ресурси ЈП "Ингас"-а у наредних пет година у делатности дистрибуције гаса и јесу у изграђеној гасоводној мрежа у свим насељима, на којој се допунским пројектима раде нови прикључци.

Од 01.11.2014. године Методологијом коју је прописала Агенција за енергетику Републике Србије сви потрошачи се разврставају у следеће категорије:

КАТЕГОРИЈА 1: Потрошачи гаса на мрежи притиска до 6 бар су разврстани у следеће групе места испоруке:

1. равномерна потрошња (K1P)
2. неравномерна потрошња (K1H)
3. ванвршна потрошња (K1B)
4. мала потрошња домаћинства, (K1МПД)
5. мала потрошња остали (K1МПО)

КАТЕГОРИЈА 2: Потрошачи гаса на мрежи притиска од 6 бар до 16 бар су разврстани у следеће групе места испоруке:

1. равномерна потрошња (K2P) ,
2. неравномерна потрошња (K2H),
3. ванвршна потрошња (K2B),

У оквиру категорије 1 групе места испоруке „мала потрошња домаћинства“ и „мала потрошња остали“ разврставају се места испоруке са мерним уређајима максималног капацитета мањег или једнаког 10 m³/ час.

План развоја предузећа и оквир рада предузећа у великој мери дефинисан је и одређен законском регулативом, јер се ради о јавном предузећу са 100% учешћем државног капитала. План и програм пословања опредељен је правцима развоја енергетских делатности и енергетском политиком државе посматрајући правце развоја енергетских делатности и политику регулације цена. Инвестициона активност и развојна политика предузећа зависи од финансијских средстава која се остварују продајом гаса потрошачима на јавном снабдевању и снабдевању.

Применом одредби Закона о енергетици и увођењем методологија и тарифног система у начину обрачуна потрошње гаса, као и повећање цене гаса су разлози због којих из године у годину долази до мање потрошње гаса категорије „домаћинства“. На другој страни у категорији потрошача „снабдевање „ односно у делу слободног тржишта примећује се тренд повећања потрошње природног гаса, јер долази до повећања обима производње, а тиме и до повећане потрошње гаса за технолошке потребе. Поред тога изградњом нових и проширењем постојећих производних погона повећава се број привредних потрошача. С обзиром да потрошачи гаса имају могућност избора свог снабдевача, у наредном периоду се мора посветити велика пажња

свим потрошачима како би се задржали као корисници наших услуга. Да би се то и постигло мора се свакодневно повећавати квалитет наших услуга као и континуитет у испоруци природног гаса. Међутим, у апсолутном износу, планиране количине уважавају очекиване климатске услове благих зима, што у плановима последично доводи до врло малог повећања потребних количина гаса. Ово је тренд који постоји у протеклим годинама и очекује се да ће се наставити и у наредном периоду. Решењем Владе Републике Србије, до 01.10.2022. године бр. 312-6565/2013

Од 31.јула 2013.године, ЈП “Србијасгас” је одређен за јавног снабдевача и предузеће је упућено на куповину гаса код овог добављача. Како не постоји могућност избора добављача, предузеће мора пратити дешавања на финансијском тржишту и користити могућности кредитног динарског задужења за измирење обавеза, по каматним стопама које су ниже од затезних камата. Истовремено се мора имати континуитет у наплати доспелих потраживања.

6.3. Продаја робе

Обим послова предузећа у оквиру редовног делокруга рада је врло разноврстан и обиман и може се поделити на послове у оквиру дистрибуције природног гаса, коју чине набавка природног гаса од добављача и испорука корисницима (домаћинства и правна лица) и послове на инвестицијама и инвестиционом одржавању гасних мрежа.

ЈП Ингас преузима природни гас од свог добављача (сада је то Србијасгас) на две главне мернорегулационе гасне станице и то ГМРС Крчедин (ШП 53902) и ГМРС Инђија (ШП 53901) и системом челичних гасовода на притиску 6-12 бар (средњи притисак) и системом полиетиленских гасовода на притиску 1-4 бар (ниски притисак) дистрибуира до својих потрошача. На крају свих челичних гасовода су постављене регулационо одоризаторске гасне станице у којим се гас одорише додавањем одоранта теофена како би се лакше детектовала истицања гаса на дистрибутивном систему. На станицама се врши редукција притиска са 6 (8) бар на притисак од 1-3 бар. На обе гасне мреже (средњег и ниског притиска) су прикључени гасни потрошачи који на почетку својих унутрашњих гасних инсталација имају мерно регулационе гасне станице (комерцијално мерење). На основу измерених вредности утрошених количина у овим МРС се испоставља рачун крајњем купцу природног гаса. Очитавање потрошње врше радници Ингаса једном месечно и то углавном 31. и 1. у месецу. Очитавање траје два до три дана и након тога се спискови са очитаним количинама на мерним уређајима предају служби рачуноводства на даљу обраду, односно унос података у информациони систем. Испостављање рачуна за утрошени природни гас се обавља путем поште (за села и сва правна лица) или личном доставом за домаћинства у Инђији (радници ангажовани преко прожаоца услуге) и то до 8. у месецу.

Потрошња у категорији „мала потрошња домаћинства“ ће у највећој мери зависити од цене природног гаса на тржишту и од климатских карактеристика,

Број потрошача у категорији „мала потрошња домаћинства“ на дистрибутивном подручју се неће знатније повећати, јер је у предходном периоду гасна мрежа изграђена у свим насељеним местима у оквиру грађевинског реона, па се може претпоставити да ће у периоду 2023.-2025. годишње бити око 500 нових потрошача гаса. Може се очекивати мало већи број потрошача на групним прикључцима или гасификацијом викенд зона у општини, али и у том случају неће бити знатнијег увећања количина гаса, јер су то сезонски потрошачи са малом потрошњом.

Потрошња природног гаса у категоријама индустријских потрошача на мрежи ниског и средњег притиска ће се у наредном периоду повећавати, али не у већем обиму, осим уколико не дође до прикључења потрошача са великом потрошњом, што нам у овом тренутку није познато,

У оквиру послова одржавања гасне опреме и гасовода ради се на пословима замене бројила којима је истекао период од пет година од последњег баждарења, баждарењу у овлашћеној лабораторији и поновној монтажи на терену. Радници дистрибутера такође редовно одржавају

све гасне станице у Инђији и свим насељеним местима на свом дистрибутивном подручју (сва насељена места осим Бешке).

У делу инвестиционих радова ради се на проширењу гасне мреже (гасоводи ниског и средњег притиска), изради гасних прикључака (за физичка и правна лица) и уградњи нових савремених технологија ради повећања продуктивности и безбедности у раду (даљинско читавање , уградња напредних мерних система, осавремењавање система катодне заштите и сл.).

Израда нових гасних прикључака како правних тако и физичких лица започиње подношењем захтева за израду прикључка. Након сагледавања техничких могућности за израду прикључка, издаје се енергетска сагласност и технички улови за физичка лица, односно решење за прикључење за правна лица. По усвајању понуде у уговореном року изводе се грађевински радови у режији овлашћеног подизвођача грађевинских радова и поставља прикључни вод до КМРС (МРС) са испоруком КМРС или монтажом на лицу места ако је у питању већи објекат. Након завршетка УГИ код потрошача приступа се техничком пријему гасне инсталације, односно за веће објекте предаје се атестно техничка документација и учествује у раду изабране комисије за технички пријем изведених радова.

Продужење уличне гасне мреже у циљу прикључења нових потрошача изводе обучени радници Ингаса у сарадњи са извођачем грађевинских радова.

Инвестиционо одржавање гасних мрежа је нарочито значајно, јер се редовним одржавањем опреме и заменом дотрајале опреме стварају услови за тачније мерење, квалитетније пружање услуга корисницима и шири дијапазон услуга у складу са развојем нових технологија и светским трендовина у области гасне технике.

7. РИЗИЦИ У ПОСЛОВАЊУ

Током редовног обављања лиценцираних делатности предузеће се свакодневно сусреће са следећим ризицима:

7.1 . Финансијски ризици

Финансијски ризици укључују: тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају умањењем изложености предузећа овим ризицима. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте да би избегло утицај финансијских ризика на пословање због тога што такви финансијски инструменти нису у широј употреби, нити постоји организовано тржиште тих инструмената у Републици Србији.

7.2. Тржишни ризик

У свом пословању предузеће је изложено тржишном ризику који се јавља као девизни ризик и ризик од промене каматних стопа.

7.3. Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику углавном преко готовинских еквивалената и готовине, обавеза по краткорочним и дугорочним кредитима али и код формирања увозне цене гаса од стране добављача. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте за заштиту од девизног ризика, односно ризика промене курса валута обзиром да ти инструменти нису у широј употреби у Републици Србији.

7.4. Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је уговорена варијабилна каматна стопа. Предузеће нема на располагању инструменте са којима би ублажило утицај ризика од промене каматних стопа.

7.5. Кредитни ризик

Предузеће је изложено кредитном ризику, који представља ризик да дужници неће бити у могућности да измире у целости и на време своја дуговања према Предузеће што би по овом основу могло изазвати обезвређење потраживања. Изложеност Привредног друштва кредитном ризику ограничена је углавном на потраживања од купаца. Да би се умањио кредитни ризик, Предузеће прибавља од дужника одговарајуће инструменте обезбеђења плаћања.

7.6. Ризик ликвидности

Одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству предузећа. Предузеће управља ризиком ликвидности путем одржавања одговарајућег нивоа новчане резерве, континуираним праћењем планираног и оствареног новчаног тока, као и путем одржавања одговарајућег односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

7.7. Порески ризик

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности предузећа могу се разликовати од тумачења руководства предузећа. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и предузећа може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

8. КРИТЕРИЈУМИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ПОМОЋ, СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ, РЕКЛАМУ, ПРОПАГАНДУ И РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ

Планирана средства за ове намене у 2024. години утврђена су у до висине планираних у 2023.години тако да и за 2024. године износе 3.440.000,00 динара. Планира се издвајање средства за наведене намене, појединачно по врстама износе:

- Спортске активности (ПСИ).....	800.000,00
- Донације	362.500.00
- Хуманитарне активности.....	37.500.00
- Донације спортским удружењима..	500.000.00
- Трошкове рекламе и огласа.....	760.000.00
- Трошкове репрезентације.....	980.000.00

Наведени износи су усклађени са одредбама Закона о порезу на добит предузећа, и Правилником о трошковима рекламе и пропаганде и репрезентације и не прелазе лимите који су утврђени законом као признати трошкови у пореском билансу предузећа.

Донације, издаци за хуманитарне акције и за спортске намене ће се одобравати појединачно одлуком Надзорног одбора предузећа и директора, и то спортским организацијама и појединцима, културним организацијама, удружењима грађана (изузев политичких странака), општинским манифестацијама. Додела средстава ће се вршити према следећим критеријумима:

- на основу постигнутих резултата екипа, тимова и појединаца
- на основу друштвеног значаја манифестација

- на основу ангажовања младих (деце и омладине)
- за манифестације које су укључене у календар општинских манифестација

Планирани издатак за спортске активности су трошкови котизације за учешће запослених на Радничко-спортским сусретима дистрибутера гаса као и за потребе рехабилитације запослених.

Трошковима рекламе и пропаганде обухваћени су издаци за извршене услуге рекламирања услуга и трошкови прибављања рекламног и пропагандног материјала. Трошкове рекламе и пропаганде чине:

- огласи у новинама и часописима, огласи на радију и телевизији,
- трошкови штампе проспеката, календара, каталога, плаката, летака и осталих рекламних порука које се истичу на јавном месту,
- трошкови израде публикација које се дају бесплатно,
- снимање и приказивање рекламних порука,
- дати сопствени производи и услуге у сврху рекламирања,
- трошковима рекламе сматрају се и излагања на сајмовима, прес конференцијама, студијским путовањима и друго.
- Трошковима рекламе сматрају се и спонзорства која се врше у пропагандне сврхе.
- Употреба сопствених производа и робе у рекламне и пропагандне сврхе представља трошкове рекламе који се обрачунавају по цени коштања и не могу бити већи од тржишне цене.
- трошкови рекламе се односе на огласе, саопштења и обавештења које предузеће преко средстава информисања упућује потрошачима, поштујући одредбе Закона о заштити потрошача, а у циљу квалитетнијег и ефикаснијег обављања делатности за коју је предузеће регистровано.
- Рекламирање осталих услуга које предузеће пружа, за циљ има остварење већих прихода по овом основу.

Трошковима репрезентације сматрају се:

- трошкови настали приликом закључења уговора са пословним партнерима,
- трошкови обележавања јубилеја,
- трошкови репрезентације на сајамским, промотивним и другим манифестацијама,
- трошкови угоститељских услуга на службеним путовањима,
- трошкови угоститељских услуга и трошкови куповине прикладних поклона пословним партнерима приликом уговарања послова.
- Планирана средства за трошкове интерне репрезентације користе се за: безалкохолна и алкохолна пића, топле напитке у просторијама предузећа (радни састанци, посете пословних партнера, купаца и потрошача).

9. РАСПОРЕЂИВАЊЕ ДОБИТИ И ПОКРИЋЕ ГУБИТКА

Јавно предузеће послује по тржишним условима. Финансијски резултат представља разлику прихода и расхода, и за 2024. годину предузеће планира добитак. Из оствареног добитка (брuto добитак) плаћају се прописани порези, а остатак представља нето добитак који се у складу са чланом 15. Одлуке о промени оснивачког акта предузећа и чланом 20. Статута јавног предузећа распоређује:

- 60% оснивачу
- 30% за резерве и увећање капитала
- 10% за друге намене у складу са актима Јавног предузећа

У складу са наведеним актима, одлуке о расподели добити и покрићу насталог губитка доносе Надзорни одбор предузећа уз прибављање сагласности оснивача.

10. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА

10.1. Утврђивање потребног кадра по структури

У предузећу је у моменту израде овог програма у радном односу укупно 39 запослених и то на неодређено време 37 запослених и на одређено време 2 запослена.

По важећем Правилнику о организацији и систематизацији послова број 1722 од 04.05.2023. године и по Колективном Уговору код Јавног предузећа Ингас Инђија бр. 1362 од 29.04.2021. године, а у складу са енергетским делатностима које предузеће обавља систематизована су следећа радна места:

10.2. Запослени по службама

Број извршилаца на
неодређено време
по систематизацији

Број ангажованих
извршилаца на
неодређено време

Директор	1	/
----------	---	---

Служба општих и правних послова

Руководилац службе	1	1
Пословни секретар	1	1
Референт за праћење наплате по тужбама	1	1
Радник на пословима корисничког сервиса	1	1
Административни радник	1	1

Техничка служба

Руководилац службе	1	1
Главни инжењер - пројектант	1	1
Инжењер дистрибутивног система	1	1
Пословођа – референт заштите од пожара	1	1
Дистрибутер – инсталатер I	5	4
Дистрибутер – инсталатер II	5	5

Помоћни дистрибутер – инсталатер	4	4
Радник на помоћним пословима одржавања надземних делова дистрибутивног система	1	1

Служба набавки и наплате

Руководилац службе	1	1
Референт за јавне набавке	1	1
Реферебт безбедности и здравља на раду, набавки и администратор информационог система	1	1
Магационер	1	1
Службеник на шалтеру за рекламације	1	1
Референт за обезбеђење наплате	1	1
Стручни сарадник на пословима набавке и продаје гаса за снабдевање	1	1

Служба рачуноводствено – финансијских послова и послова плана и анализе

Руководилац службе	1	1
Самостални билансиста – руководиоца књиговодства	1	1
Референт плана и анализе	1	/
Књиговођа аналитике и обрачунски радник	1	1
Књиговођа аналитике купаца - благајник	2	2
Књиговођа аналитике нематеријалних и материјалних улагања и обрачуна трошкова производње	1	1
Благајник широке потрошње гаса	1	1
Помоћни радник на благајни	1	/
Интерни ревизор	1	/

Напомена: Директор има статус запосленог на одређено време, као и помоћни радник на благајни.

10.3.Квалификациона структура запослених

39 запослених радника на неодређено и одређено време су следеће квалификационе структуре:

р.бр.	Степен спреме	Број запослених
1.	VII-1	11
2.	VI	5
3.	V	1
4.	IV	15
5.	III	7

10.4. Запослени по годинама старости

Ред. број	Године старости	Број запослених на дан 31.10.2023.
1	До 30 година	/
2	Од 30 до 40 година	9
3	Од 40 до 50 година	14
4	Од 50 до 60 година	11
5	Преко 60 година	5
	Укупно:	39
	Просечна старост	46,74

10.5. Запослени по годинама радног стажа

Ред. број	Број година	Број запослених на дан 31.10.2023.
1	До 5	/
2	Од 5 до 10	5
3	Од 10 до 15	8
4	Од 15 до 20	9
5	Од 20 до 25	4
6	Од 25 до 30	6
7	Од 30 до 35	3
8	Преко 35	4
	Укупно	39

10.6. Потребна средства за школовање и стручно усавршавање

За полагање стручног испита из области гасне технике за два инжењера, као и за стручно усавршавање запослених, укупно планирана средстава у 2024. години износе 400.000,00 динара.

10.7. Планирана средства за зараде и накнаде запослених, накнаде органима управе, и лицима ангажованим по уговорима

Основу за планирану масу бруто зарада запослених за 2024. годину чини просечно планирана бруто зараде за запослених за 2023. годину, уз увећање у складу са Уредбом о измени и допуни уредбе о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2024. годину јавних предузећа и других облика организовања који обавља делатност од општег интереса број 110-11503/2023-I од 23.11.2023. године (Сл. Гласник РС бр. 104/2023) и Смерницама за израду годишњег Програма пословања за 2024. годину који су саставни елемент наведене Уредбе. У складу са наведеном Уредбом, планирана маса бруто зарада за 2024. годину, добијена је увећањем просечне планиране бруто зараде за 2023. годину за 17,80% за 39 старозапослених запослених, са повећањем накнаде за активно дежурство радника у техничкој служби за 100% у односу на 2023. годину, минули рад за запослене за све године стажа као и поклон честитка за осми март, за две новозапослене раднице у 2023. години, а у складу са Колективним уговором број 1362 од 29.04.2021. године. У укупној планираној маси бруто зарада за 2024. годину, извршено је усклађивање износа регреса за годишњи одмор у складу са чланом 66. и чланом 67. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 27 од 18. марта 2015, 36 од 13. априла 2017 - Анекс I, 5 од 19. јануара 2018 - Анекс II, 94 од 27. децембра 2019 - Анекс III, 142 од 25. новембра 2020 - Анекс IV). Планирана маса бруто зарада за 2024. годину, по месецима је приказана у Прилогу број 9. који је саставни део овог Програма пословања. За 2024. годину се планира пријем 4 новозапослена у техничкој служби са III и IV степеном стручне спреме за радна места помоћни дистрибутер - инсталтер, тако да укупну планирану масу бруто зарада за 2024. годину чине маса за 39 старозапослених од којих је на дан 31.10.2023. године 37 запослених на неодређено, и 2 запослена на одређено време и маса бруто зарада за четири новозапослена чији се пријем планира почев од другог квартала 2024. године. Детаљни подаци о укупној маси бруто I и бруто II за старозапослене и новозапослене за 2024. годину приказан је у обрасцу 9.

Трошкови доприноса на терет послодавца утврђени су применом постојећих прописаних стопа доприноса на утврђену масу бруто зарада.

Износ отпремнина, и осталих накнада запосленима утврђени су Колективним уговором и на основу истих су и планирани расходи за ове намене.

Остале накнаде запосленима планиране су у складу са одредбама Колективног уговора за јавног предузеће Ингас, Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и напред наведених Анекса посебног колективног уговора.

Одредбама Закона о јавним предузећима, највиши орган управљања у предузећу је Надзорни одбор.

Надзорни одбор се састоји од председника и два члана. Надлежности Надзорног одбора утврђене су Одлуком о изменама и допунама Одлуке о промени оснивачког акта Јавног предузећа Ингас, донетој на седници Скупштине општине Инђија од 20. јула 2016. године и Статутом предузећа који је донео Надзорни одбор предузећа дана 19.06.2013. године и Одлуком о изменама и допунама Статута донетој дана 03.10.2016. године.

У 2023. години исплата члановима Надзорног одбора вршена је у складу са Одлуком Скупштине општине Инђија са седнице одржане дана 28.12.2013. године где је утврђена висина накнаде председнику и члановима надзорног одбора. Овом одлуком накнада за рад утврђена је у проценту од просечне нето зараде у Републици Србији по последњем објављеном податку.

- члан Надзорног одбора из реда локалне самоуправе, у висини 50% просечне нето зараде у Републици Србији,

- члан Надзорног одбора из реда запослених, у висини 40 % просечне нето зараде у Републици Србији,

- председник надзорног одбора има право на накнаду у висини накнаде за рад члана Надзорног одбора из реда локалне самоуправе, увећану за 10%.

Планирана средства за 2024.годину су утврђена у складу са наведеном Одлуком, уз примену повећања од 17% на планирана средства за ове намене у 2023.години.

Накнаде планиране у наведеној одлуци подложне су променама јер се изводе из просечне нето зараде у Републици Србији и она се утврђује квартално.

Законом о јавним предузећима, и изменама Оснивачког актапредузећа, висину накнаде, критеријуме и мерила утврђује Влада Републике Србије. Одлуком Владе од 16.12.2016. године утврђено је да нето накнада за рад председника и чланова надзорног одбора не може бити већа по просечне нето зараде по запосленом која је исплаћена у Републици Србије у септембру месецу у години која претходи календарској години, за годину за коју се одређује накнада. За 2024. годину су средства планирана у складу са одлуком Владе Републике Србије и одлуком оснивача из 2013. године. Планирана је укупна маса средстава од 2.705.096,00 динара за 3 члана Надзорног одбора.

Планирана средства за бруто накнаде физичким лицима по основу уговора о повременим и привременим пословима и уговорима о делу укупно износе 2.023.952,00 динара за три ангажована лице. За ангажовање 1 лица по уговору о делу планирана су средства у износу од 400.000,00 динара у бруто износу на годишњем нивоу.

11.ИНВЕСТИЦИЈЕ

Планиране инвестиције у 2024. години на дистрибутивном подручју ЈП Ингас биће усмерене на проширење дистрибутивне мреже на више локација у укупној дужини од 5.000 метара (у зависности од захтева и потреба нових потрошача). Изградња дистрибутивне гасне мреже биће изведена након израде пројекта и исходавања грађевинске дозволе. То ће нам омогућити да дођемо до потрошача који до сада нису имали могућност да буду потрошачи природног гаса.

Инђија се природним гасом снабдева из главне мерно регулационе станице „Инђија“ која се налази у улици Војводе Путника. Из главне мерно регулационе станице се кроз мрежу челичних гасовода на притиску од 8 бара, гас доводи до регулационо гасних одоризаторских станица и мерно регулационих одоризаторских станица којих има укупно девет и из којих се даље преко мреже полиетиленских гасовода, на притиску од 3 бара снабдевају сви потрошачи у Инђији.

На дистрибутивном систему, на МРОС и РОС у току 2024. године планира се замена запорних органа као и ремонт регулатора притиска, вентила сигурности и одушних вентила.

У циљу унапређења мерења утрошених количина гаса и праћења савремених трендова у гасној техници у наредној години се планира нова инвестиција, а то је уградња модула за даљинско читавање који се уграђују на постојеће мераче са температурним коректором типа Г-4 и Г-6 код типских потрошача –домаћинства. Планирана је уградња 300 модула. Осим тога на мрежи ће бити постављено и 50 нових „СМАРТ“ мерила протока тип Г-4 која имају могућност прекида испоруке гаса из једног центра путем GSM мреже .

Даљинско читавање потрошње гаса за потрошаче на снабдевању је законска обавеза дистрибутера која ће уградњом модула на постојећим мерним уређајима бити имплементирана. Основа за уградњу модула на постојећим мерачима и нових смарт мерила је пројекат имплементације ових мерила у коме је утврђена оправданост увођења нових система мерења, с обзиром на проблеме са којима се дистрибутер у свом раду сусреће, као што су немогућност редовног читавања потрошње и контроле код одеђеног броја потрошача.

У складу са исказаним потребама и најавама будућих инвестиција ЈП Ингас ће у току пролећа и лета 2024. године продужити гасну полиетиленску мрежу у селима и у граду и тиме омогућити прикључење нових потрошача, ако се за то укаже потреба а све након израде пројекта и исходавања грађевинске дозволе.

По прописаној методологији за утврђивање цена типских гасних прикључака, цена прикључка треба да обезбеди нормалан рад и развој предузећа. ЈП „Ингас“ ће настојати да што је могуће више радова изведе у сопственој режији, ангажовањем своје оперативе (извођење машинских радова на полиетиленским гасоводима и браварских радова на мерно регулационим станицама, у складу са могућностима).

На РОС Дунавска обала, Сланкаменачки Виногради, Нови Сланкамен, Нови Карловци и Марадик планира се уређење партера и израда нове оградe.

С обзиром да се на дистрибутивном подручју ЈП“Ингас“-а изводе грађевински радови на изградњи вишепородичних стамбених објеката, у току 2024. године планирана је набавка 15 регулационих станица различитих капацитета, чија ће се набавка спровести сукцесивно у зависности од потреба.

За пословно - стамбене зграде је предвиђена и набавка МРС различитог капацитета.

11.1. Инвестиционо одржавање

Планирано инвестиционо одржавање за календарску - пословну 2024. годину је усмерено на одржавање постојећих мрежа, редовном годишњем сервисирању гасних станица, и настојању да сви мерачи на гасним станицама буду у Законом утврђеним роковима ребаждарени.

За гасоводне системе који су у функцији планиране су следеће активности:

1. Скидање и сервисирање мерача и постављање ребаждарених мерача на КМРС ради истека временског периода жига 2000 ком
2. Сервисирање
и редовно одржавање свих мерно регулационих и регулационих гасних станица које су власништву ЈП „Ингас“ и које смо преузели од потрошача.....108 ком
3. Сервисирање регулатора притиска на КМРС типа Г-4 и Г-6 или замена новим ако сервисирање због дотрајалости регулатора није могуће.
4. Контрола катодне заштите челичних гасовода високог притиска повезаних на ГМРС Инђија и ГМРС Бешка – два пута годишње.
5. Провере уземљења на РОС I, II, III, Југоисточна радна зона Инђија, Љуково, Н.Карловци, Крчедин, Нови и Стари Сланкамен, Марадик, Чортановци, Сланкаменачки Виногради, Марадишки крст и свим другим гасним станицама које је Ингас преузео од корисника - једном годишње.
6. Чишћење од корозије и антикорозиона заштита бојењем свих гасних славина и ППШ на челичним разводним гасоводима и преглед и евентуална допуна ваздушних ознака трасе.
7. Пуњење уређаја за одоризацију на свим РОС и МРОС и контрола присуства одоранта са састављањем записника. Послове одоризације обавља овлашћено предузеће, а контроле радници Ингас-а. Поред напред наведеног у плану је да се на три РОС замене резервоари и регулациона опрема на уређајим за одоризацију из разлога што их није могуће прецизно подешавати количину одоранта као и што запремина старих резервоара није довољна па изискује већи број пуњења што за последицу има утрошак више средстава за одоризацију. Како би то смањили извршићемо замену истих.
8. Контрола комплетне челичне и полиетиленске мреже гасним детектором са санирањем откривених места истицања гаса.
9. Контрола ППШ – разводног челичног гасовода и месне полиетиленске мреже – два пута годишње.
10. Геодетско снимање и уношење у катастар подземних инсталација свих изведених прикључака који нису снимљени у предходној години и продужетака уличне гасне мреже прикључака и уличне мреже.
11. Остале активности:
 - а. текуће одржавање ограда на МРС, РС и РОС
 - б. одржавање шахтова и одушних лула,
 - с. контрола стубића катодне заштите и сл.
12. Набавка потребног материјала и резервних делова за одржавање гасовода:
 - линијски регулатори притиска капацитета до $10\text{m}^3/\text{h}$ 5 ком
 - угаони регулатори притиска капацитета до $10\text{m}^3/\text{h}$ 100 ком
 - угаони регулатори притиска капацитета од $10\text{m}^3/\text{h}$ до $50\text{m}^3/\text{h}$ 20 ком
 - регулатори притиска капацитета преко $50\text{m}^3/\text{h}$ 10 ком
 - набавка и уградња опреме за сервисирање гасних станица (опруге, славине, мембране и сл.)
 - набавка и уградња опреме за редовно одржавање КМРС (хватачи нечистоће, холендери, заптивке, металне кутије и сл.)
 - набавка и уградња уложака за филтере у МРС
 - полиетиленски електрофузијски фитинзи,
 - полиетиленске цеви разних димензија за израду продужетака мреже и нових прикључака.
 - набавка нових запорних органа на РОС и МРОС

12. ЗАДУЖЕНОСТ

Изложеност предузећа кредитном ризику се углавном односи на потраживања од великог броја малих купаца из категорије домаћинства, и успореној наплати доспелих потраживања од буџетских корисника. За 2024. годину се у другом кварталу планира набавка динарског краткорочног кредита – дозвољеног прекорачења на текућем рачуну од 40.000.000,00 динара. Наведени кредит – дозвољено прекорачење на рачуну би се активирало у случају захтева добављача ЈП Србијагас-а за измирењем свих доспелих обавеза у валути по истеку грејне сезоне, а на основу искустава из претходних година.

12.1. Краткорочни кредити

Управљање кредитним ризиком у предузећу се спроводи кроз политику продаје и наплате, која дефинише услове плаћања, кредитне лимите и друге заштитне инструменте. Предузеће у циљу наплате потраживања има могућност обуставе гаса потрошачу због не измирења доспелих обавеза, али се наплати истих остварује у извршним поступцима код јавних извршитеља. Спорост обраде тужби из ранијих година је тренутно један од већих проблема са којима се предузеће сусреће што за узрок има и спору наплату ових потраживања. Тренутно имамо 205 активних извршних и судских поступака против потрошача гаса физичких лица и 13 поступака против правних лица.

Током 2023. године предузеће је успевало да измирује обавезе према добављачу ЈП Србијагас-у без кредитних задужења код пословних банака. Све обавезе према добављачима се морају измиривати у роковима утврђеним Законом о измирењу новчаних обавеза у финансијским трансакцијама. Уколико предузеће не измирује обавезе до истека рока утврђеног законом, може бити сврстано од стране највећег добављача ЈП Србијагас-а у категорију “ризичних купаца” што подразумева посебне услове приликом уговарања и додатна средства обезбеђења плаћања.

Предузеће се константно сусреће са проблемима у спорој наплати својих потраживања од потрошача из категорије домаћинства и не враћања датих позајмица које су материјално значајне и увећавају се за обрачунату затезну камату. Због наведених проблема, који постоје у дужем временском периоду, и због повећања физичког обима потрошње па самим тим и обавеза, у ситуацији поремећене ценовне политике у регулисаном тржишту, постоји могућност да се наруши текућа ликвидност предузећа.

У ситуацији када предузеће у случају кашњења у измирењу доспелих обавеза плаћа добављачу затезну камату оправдано је прихватање понуде динарских краткорочних кредита за текућу ликвидност по ефективној каматној стопи од 7% годишње. Пословодство предузећа за 2024. годину планира набавку краткорочног кредита за ликвидност. Планирани износ кредита за потребе измирења обавеза добављачу ЈП Србијагас износи 40.000.000,00 динара. На основу информативних понуда пословних банака наведени износ динарског кредита са роком отплате у 12 једнаких месечних рата је могуће набавити по фиксној динарској годишњој каматној стопи од 7% и трошковима обраде кредита од 0,25% који се плаћају једнократно.

На дан 31.10.2023. године предузеће нема никаквих обавеза по основу краткорочних и дугорочних кредита пословним банкама, као ни обавеза по преузетим позајмицама за ликвидност.

12.2. Дугорочни кредити и дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе које на дан 31.10.2022. године износе 357.796,32 динара, у целости се односе на обавезе предузећа према Општини Инђија, по основу куповине стана солидарности за запосленог радника. Обавеза по овом основу је дугорочна обавеза на период од 20 година са каматном стопом од 2% годишње. Предузеће по основу додељеног стана солидарности запосленом раднику на дан 31.10.2022. има потраживање по основу главнице и обрачунате камате до 30.09.2022.год. у износу од 597.276,37 динара. Стан је додељен на основу спроведеног конкурса за расподелу станова солидарности и сходно томе закључен је Уговор о купопродаји стана 9. марта 2007. године. Стан је додељен запосленом раднику без уплате учешћа и са роком отплате је 20 година, каматна стопа је 2% годишње, а уговор је са валутном клаузулом.

13. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, ТЕКУЋЕ И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ

13.1. План набавки

Укупна вредност средстава по Плану набавки за 2024. годину износи 123.509.752,00 динара.

Планирана средства за набавку добара, радова и услуга за набавке на које се Закон о јавним набавкама примењује износе 65.095.800,00 динара.

Планирана средства за набавку добара, радова и услуга за набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује износе 58.413.952,00 динара.

Све појединачне набавке планиране за 2024. у годину садржане су у обрасцу набавке који је саставни део овог Програма.

Образложење позиција плана набавки на које се примењују одредбе Закона о јавним набавкама за 2024. годину:

ДОБРА

1. Набавка Гориво - је планирана и неопходна у наведеном износу на основу анализе потрошње горива у претходне 3 године и кретања цена на светском тржишту. Гориво је потребно обезбедити како би предузеће нормално функционисало и како би се могле обавити редовне активности.
2. Кућно-мерно регулациони сетови и мерачи Г4 до Г400 и КМРС г-4 до Г-65 - неопходно обезбедити како би се могли прикључити нови потрошачи на дистрибутивну мрежу и вршити замена постојећих мерача код који је истекао рок на који су баждарени.
3. Мерач са модулом за даљинско читање и модули за даљинско читање - мали потрошачи - услед техничко технолошког развоја увођењем модула и мерача са модулима за даљинско читавање олакшава се читање гаса на неприступачним теренима у викенд насељима и код потрошача који не дозвољавају приступ у посед.
4. Лична заштитна средства и радна униформа- планирана како би сви запослени као и новозапослени, који се планирају у 2024. години, имали адекватну радну униформу у складу са послом који обављају, чиме се смањује могућност повреде на раду.
5. Путничко возило је потребно техничкој служби ради обављања редовних активности. Возило је потребно јер је постојеће возило произведено 2014. године, са пређених 295000 km. Предметно возило захтева додатна улагања како би могло да се користи у наредном периоду. Потребно је набавити ново возило следећих карактеристика:

- путничко возило
- са бензинским мотором до 1600 ccm
- са 4-5 врата
- у белој или црвеној боји

6. Полиетиленске цеви-Због изградње нове мреже и проширења постојеће планира се набавка већих количина полиетиленских цеви које су неопходне за извођење предметних радова.

7. Полиетиленски фитинзи- Како се планира израда нових прикључака неопходно је планирати набавку полиетиленских фитинга у наведеном износу.

8. Дорада и одржавање софтвера предузећа -Процењена вредност набавке за следећу годину је утврђена на основу захтева за дорадом постојећег софтвера, како би предузеће пословало у складу са законом и увећана је на основу потреба предузећа са усклађивањем са новим законским прописима.

УСЛУГЕ

1. Набавка услуге баждарење и жигосање мерача Г4 до Г6 је планирана у наведеном износу како би се могла обављати редовна активност предузећа која се односи на баждарење постојећих мерача чиме се они поново могу користити за обављање делатности.

2. Набавка услуге испорука одораната и пуњење уређаја за одоризацију природног гаса - неопходна како би се у случају цурења гаса утврдило на брз и ефикасан начин место цурења гаса и што пре реаговало.

3. Осигурање имовине и ауто осигурање- Процењена вредност набавке за следећу годину је утврђена на основу вредности уговора из претходне године и увећана на основу повећаног броја возила.

4. Допунско здравствено осигурање -Процењена вредност набавке за следећу годину је утврђена на основу вредности уговора из претходне године и увећана на основу повећаног броја запослених.

5. Добровољно здравствено осигурање - Процењена вредност набавке за следећу годину је утврђена на основу вредности уговора из претходне године и увећана на основу повећаног броја запослених.

7. Екстерно читавање потрошње - Процењена вредност набавке за следећу годину је утврђена на основу вредности уговора из претходне године

РАДОВИ

Набавка под називом грађевински радови на изградњи кућно гасних прикључака и проширењу уличне гасне мреже - у току године ради се на проширењу дистрибутивне мреже и прикључењу нових потрошача а за то је неопходно ангажовати извођача грђевинских радова.

14. ЦЕНЕ

14.1. Цене прикључења на дистрибутивну мрежу и цене гаса

Почев од 2009. године дошло је до промена у формирању цена гаса, у циљу либерализације и у складу са Законом о енергетици, мада се цене и даље формирају уз сагласност Владе Републике Србије.

У 2006. години Влада Републике Србије основала је Регулаторну агенцију за енергетику чија је основна делатност регулација цена енергената. На основу члана 15. а у вези са чланом 36. Закона о енергетици ("Службени гласник РС" бр. 84/2004") и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије, Савет Агенције за енергетику Републике Србије је дана 21. јула 2006. године донео "Одлуку о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цене управљања дистрибутивним системом, цена дистрибуције природног гаса и јавног снабдевања". Агенција за енергетику Републике Србије има утицаја у одређивању цена за природни гас од 2009. год., уводећи нова правила рада енергетских субјеката:

- Доношењем и применом тарифног система;
- Утврђивањем методологија;
- Утврђивањем критеријума одређивања трошкова прикључака и давања сагласности на утврђену цену;
- Давањем сагласности на утврђене цене приступа систему за дистрибуцију гаса
- Давањем сагласности на утврђене цене природног гаса за јавно снабдевање;
- Тренутно су важеће следеће Методологије које регулишу цене:

Методологија за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 105/16, 29/17, 78/22 и 57/23)

- Одлука о утврђивању Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 105/16)
- Одлука о измени Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 29/17)
- Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 78/22)
- Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 57/23)

Методологија за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 75/14, 105/16, 108/16 - исправка, 29/17, 78/22 и 57/23)

- Методологија за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 75/14)
- Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 105/16)
- Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 108/16 исправка)
- Одлука о измени Методологије за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 29/17)
- Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 78/22)
- Одлука о изменама и допунама Методологије за одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање („Службени гласник РС“, бр. 57/23)

У калкулацији цене природног гаса се планира продаја енергента уз истовремени закуп капацитета, као фактор високих фиксних трошкова инфраструктуре, независно од количине продатог гаса који се дистрибуира.

Тарифни систем при томе налаже енергетским субјектима да доносе цене на један транспарентан, препознатљив и прописан начин, такозваног принципа “трошкова плус”. Принцип заговара могућност да предузеће зарачуна своје трошкове, али само прихватљиве оправдане трошкове (пословне расходе), увећане за одређени профит, по стопи реалне добити, коју остварују и друга слична предузећа у окружењу, а код којих постоје тржишни услови пословања, без монопола, и са оштром конкуренцијом.

У складу са донетом методологијом и прописаним трошковима прикључења, утврђена је цена прикључка за 2022. годину са применом од 01.01.2022. године Актом о ценама, утврђени су трошкови прикључења на дистрибутивну мрежу. Током 2023.године није било измена ценовника.

- Типски прикључак Г-4 79.530,00 динара са ПДВ-ом
- Типски прикључак Г-6 87.210,00 динара са ПДВ-ом

У складу са одредбама Закона о енергетици из 2021.године, за наведене цене се прибавља писмена сагласност регулаторног тела (Агенције за енергетику републике Србије). Писмено дата сагласност се објављује на сајту Агенције за енергетику, а цене се могу примењивати након добијене сагласности. Током 2022. и 2023.године су примењиване обрачунате цене из ценовника 2021.године. У плану за 2024.годину, приходи од типских прикључака утврђени су применом ових цена, у складу са Одлуком Надзорног одбора број 4631/2 од 30.11.2021. године, а приходи од услуга утврђени су применом Ценовника услуга број 3097 од 27.09.2022. годину, на који је сагласност дата Решењем Председника општине Инђија број 38-5/2022-II-1 од 31.10.2022.године, са почетком примене од 01.11.2022. године.

14.2. Цене гаса

У складу са потписаним Уговором о потпуном снабдевању енергијом из природног гаса број 3378 од 04.09.2023.године са добављачем ЈП Србијасад Нови Сад, продајна цена енергије из природног гаса за купце на снабдевању (ЈП Ингас Инђија), почев од 01.11.2023.године утврђује се за сваки гасни месец и исказује се у ЕУР/МWh , и за гасни месец јануар 2023.год.износи:

1. Променљиви део цене у ЕУР/МWh 59,469
2. Фиксни део цене у ЕУР/КWh 2,514

Продајна цена енергије из природног гаса (1+2) ЕУР /МWh 61,983 (без ПДВ-а)

У складу са наведеним ценама из Уговора, може се закључити да ће се набавна цена и у 2024.години мењати сваког месеца, у складу са првим параметром за обрачун, а други параметар обрачуна је фиксни и примењује се у току уговорног односа. Уговор је потписан на период гасне године и важи од 01.10.2023.године до 30.09.2024. године.

На основу члана 314. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 – др. закон и 40/21) и члана 17. став 1. и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), Влада Републике Србије је донела Уредбу о условима испоруке и снабдевања природним гасом ("Службени гласник РС", број 49 од 21. априла 2022., 32 од 21. априла 2023. године и 97 од 07. новембра 2023. год.). У складу са наведеном Уредбом, почев од 01.10.2022. године обрачун утрошка природног гаса врши се и исказује у KWh, па је на основу Уредбе дошло до промене продајних цена приступа систему за дистрибуцију гаса и цена природног гаса за јавно снабдевање, које су почев од 01.10.2022. године утврђене у динараима за KWh.

Важеће цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса, на које је Савет Агенције за енергетику Републике Србије Одлуком број 575/2022-Д-II дао сагласност и које се примењују почев од 01.10.2022. године, а које су у примени и 2023. године, су:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифа "енергент" (дин/KWh)	Тарифа "капацитет" (дин/KWh/дан/година)
(1)	(2)	(3)	(4)
Категорија 1 p < 6 bar	„Мала потрошња“ („Мала потрошња - домаћинства“ и „Мала потрошња - остали“)	0.67	/
	„Ванвршна потрошња K1“	0.42	7.33
	„Равномерна потрошња K1“:	0.42	15.58
	Неравномерна потрошња K1“	0.42	18.33
Категорија 2 6 ≤ p ≤ 16 bar	„Ванвршна потрошња K2“	0.37	6.79
	„Равномерна потрошња K2“	0.37	14.43
	„Неравномерна потрошња K2“	0.37	16.98

Током 2023. године, уз сагласност Агенције за енергетику републике Србије, било је промена продајних цена, 01.01.2023. године, 01.05.2023. године, 01.08.2023. године и промена продајних цена од 01.11.2023. године, на које је Савет Агенције за енергетику Републике Србије Одлуком број 534/2023-Д-I дао сагласност и које су примењиване у процени реализације прихода до краја 2023. године. Цена за купце на јавном снабдевању од 01.11.2023. године износи:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифа "енергент" (дин/KWh)	Тарифа "капацитет" (дин/KWh/дан/година)	Тарифа „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Категорија 1 p < 6 bar	„Мала потрошња“ („Мала потрошња - домаћинства“ и „Мала потрошња - остали“)	4,71	/	1.121,53
	„Ванвршна потрошња K1“	4,46	7,33	1.121,53
	„Равномерна потрошња K1“:	4,46	15,58	1.121,53
	Неравномерна потрошња K1“	4,46	18,33	1.121,53
Категорија 2 6 ≤ p ≤ 16 bar	„Ванвршна потрошња K2“	4,41	6,79	11.215,26
	„Равномерна потрошња K2“	4,41	14,43	11.215,26
	„Неравномерна потрошња K2“	4,41	16,98	11.215,26

Проблем са којим се предузеће сусретало у претходним годинама, и текућој 2023. години је у томе што је фактурна цена енергента добављача ЈП Србијас-а за преузете количине за јавно снабдевање, већа од утврђених продајних цена од стране Агенције за енергетику Републике Србије Сваког месеца добављач испоставља књижна одобрења за преузете количине на јавном снабдевању чији начин обрачуна није везан за количине а није ни предмет Уговора са добављачем. Управо због нерегулисаног обрачуна који није уговорен, доводи се у питање до када ће се достављати књижна одобрења, а у моменту планирања не могу се узети у обзир јен нису уговена и финансијски мерљива у моменту израде плана за наредну годину.

Овакав начин доводи дистрибутера у позицију да не зна колико ће му након истека месеца за продати гас, бити одобрено по KWh.

Методологијом за утврђивање цена у делу начин, поступак и рокови достављања документације и промена цене, одељак X.3 Измене цене гаса за јавно снабдевање – у ставу 2. наводи се управо ова ситуација када је фактурисана цена добављача већа од планске за више од 3%.

Предузеће се у претходним годинама путем Удружења дистрибутера гаса и директно у више наврата обраћало Агенцији за енергетику и надлежном ресорном министарству указујући на проблем који предузеће доводи до трајне неликвидности у основној делатности са којом се бави. Цене енергента су регулисане, а надлежни у поступку регулације цена морају пронаћи решење овог проблема, јер уз максималне напоре и штедњу нећемо бити у могућности да благовремено сервисирамо текуће обавезе и трошкове које предузеће има у делатностима за које је лиценцирано.

До дана израде овог Програма надлежни нису пронашли решење, а предузеће у протеклим и наредним месецима неће остваривати максимално одобрене приходе у основној делатности за коју је основано и лиценцирано.

Почев од 01.01.2015. године из категорије потрошача у јавном снабдевању издвојени су потрошачи гаса који годишње троше више од 100.000 м³. Ови потрошачи су од 01.01.2015. године изузети из јавног снабдевања и категорисани као групе потрошача на снабдевању. Цене

енергента за ову групу потрошача нису регулисане и утврђене су ценовником предузећа за који је прибављена сагласност оснивача.

Решењем Владе Републике Србије број 312-6565/2013 Јавно предузеће „Србијас“¹, Нови Сад одређен је за снабдевача који ће обављати резервно снабдевање природним гасом крајњих купаца који немају право на јавно снабдевање. Резервни снабдевач, у складу са наведеним Решењем, обавља резервно снабдевање до 1. октобра 2022. године.

На основу достављених података од стране Агенције за енергетику Републике Србије, да ће од 01.11.2023. године доћи до раста набавних цена за јавно снабдевање за 11,6%, па су трошкови набавке гаса за 2024.години, планирани на основу достављеног очекиваног раста набавних цена. У складу са Инфо-кодом достављеном од стране Агенције за енергетику Републике Србије, као набавна цена евидентирана је планска цена 3,95 дин/KWh, иако је у октобру месецу након добијања књижних одобрења од добављача, износила 4,1379 дин/KWh, па уз најављено повећање од 11,6% од 01.11.2023.године можемо очекивати набавну цену за количине на јавном снабдевању од 4,6178 дин/KWh. У ситуацији где се планска калкулативна набавна цена енергента и фактурна цена добављача значајно разликују, уз добијање књижних одобрења од стране добављача која нису уговорена, могућа су одступања у планираним вредностима трошкова набавке природног гаса.

15. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Незаобилазан и неминован детаљ свакодневице јесте ризик, како у личној, тако и у пословној сфери. Ризик угрожава и доводи у питање циљеве и постигнућа те му се мора придати велики значај.

Ризик је било који догађај или проблем који би могао да се догоди и неповољно утиче на постизање политичких, стратешких и оперативних циљева јавног предузећа. Пропуштене прилике такође се сматрају ризиком.

Ризици су свакодневна проблематика стратешког менаџмента, развоја, проучавања и организовања. Настају из разних разлога, најчешће услед брзих и честих промена због којих долази до појаве несигурности при одлучивању.

Разликујемо две врсте ризика. Први је инхерентни ризик који се дефинише као могући ризик од неостварења мисије, општих и специфичних циљева организације; расипање, неефикасност; губитак, неовлашћено коришћење или неоправдана додела имовине; непридржавање законима, прописима, политикама, процедурама и смерницама; или нетачно евидентирање и чување финансијских и других кључних података, односно нетачно извештавање о истим.

Одређена мера ризика преостаје и након што се примене мере за смањење и обраду ризика. Резидуални ризик је ризик који остаје након имплементације нових или побољшаних контрола што значи да ниједан систем није ограђен од ризика а ни све имплементиране контроле га не могу у потпуности уклонити.

Одговорна особа која је задужена за уочавање и идентификовање ризика јесте Руководилац за финансијско управљање и контролу. Руководилац утврђује потенцијални утицај ризика на пословање организације у будућности и за ефикасно управљање. Ризици и његови облици са којима се организација сусреће у свом пословању могу се умањити, избећи и преносити, како би се повећала сигурност пословања. Такође, већи ризик се може свесно и прихватити са циљем стварања могућност остварења веће добити.

Типични ризици са којима се суочава јавни сектор огледају се кроз:

- Све што представља претњу постизању циљева организације, програма или пружања услуга грађанима
- Све што може нарушити углед институције или смањити поверење јавности у организацију
- Пропуст у смислу заштите од неприкладног или незаконитог пословања, расипања или лоше рентабилности
- Непридржавање прописима, као што су прописи о заштити на раду, сигурности и заштити околине
- Неспособност реаговања на промењене околности или немогућност њиховог управљања на начин који спречава или умањује неповољне ефекте на пружање јавних услуга

Одговор на проблематику ризика, у циљу заштите интереса, јесте управљање ризиком. Управљањем ризицима се управља несигурностима које би могле да угрозе зацртани циљ.

Одсуство управљања ризицима може допринети неиспуњењу задатог циља кашњењем у наплати, додатним трошковима, и сличним негативним резултатима.

Активности везане за развој управљања ризицима као саставног дела процеса управљања, личног планирања и доношења одлука, подразумевају:

- утврђивање ризика у односу на циљеве из стратешких и оперативних планова, програма, пројеката и активности као и пословних процеса
- процењивање вероватноће настанка ризика и његових ефеката
- утврђивање начина поступања по ризицима који су неприхватљиви
- документовање података о ризицима у регистар ризика
- извештавање о најзначајнијим ризицима и активностима у управљању ризицима
- доношење стратегије управљања ризицима

Регистар ризика је преглед утврђених ризика, процене ризика на основу ефекта и вероватноће, потребних активности, односно контрола које ће смањити последице ризика, особа задужених за спровођење одређених активности, као и рокова за њихово извршење. Регистар ризика је интерни документ сваког корисника јавних средстава.

Стратегија представља системски оквир и структурирани приступ утврђивању и управљању ризицима на нивоу корисника јавних средстава. Циљ увођења стратегије управљања ризицима је описати како корисник јавних средстава намерава да имплементира управљање ризицима на један систематичан начин, дефинишући улоге и одговорности, методологију процеса управљања ризицима, начин управљања ризицима који се односе на повезане институције, начине комуникације о ризицима по различитим нивоима унутар организационе структуре и образовање.

Сврха доношења стратегије управљања ризицима јесте помоћ у остваривању мисије, визије и циљева организације водећи се основним начелима организације. Корисници јавних средстава на тај начин отклањању могућност не остварења задатих циљева.

Све активности организације су усмерене на побољшање и што ефикасније извршење делатности због којих је и основано.

Корисници јавних средстава суочавају се с бројним ризицима који се могу односити на:

- све оно што може наштетити угледу корисника јавних средстава и смањити поверење јавности
- неправилно и незаконито пословање
- непоуздано извештавање
- недовољно едуковане или недовољно оспособљене запослене особе
- немогућност правовременог усвајања савремених информатичких решења
- неспособност реаговања на промењене околности или
- неспособност управљања у промењеним околностима на начин који спречава или максимално смањује неповољне ефекте на пружање услуга

Предности спровођења стратегије управљања ризицима виде се кроз:

- боље одлучивање
- повећање ефикасности пословања
- рационалније управљање финансијским средствима

Кроз стратегију управљања ризицима утврђена је методологија која подразумева документовање, информације о ризицима, њиховој врсти, вероватноћу настанка и процену ефеката, успостављање регистра ризика, увођење система извештавања о ризицима, именовање одговорних особа за праћење ризика.

Процес управљања ризицима обухвата следеће активности:

1. Утврђивање ризика
2. Процене ризика (мерење вероватноће и ефекта ризика и њихово рангирање)
3. Одређивање активности за поступање по ризицима
4. Успостављање система за праћење и извештавање о најзначајнијим ризицима

Ризици се утврђују према обрасцима датим у регистру ризика. Руководилац финансијског управљања и контроле је задужен за њихову идентификацију, уписивање у регистар и њихово праћење, односно ажурирање регистра ризика. Руководилац финансијског управљања и контроле задужен је за целокупан процес утврђивања, процењивања и праћења ризика, и за предузимање потребних радњи у циљу смањења или отклањања ризика кроз систем финансијског управљања и контроле у предузећу.

Утврђивање ризика укључује идентификацију потенцијалних ризика и узрок ризика, као и потенцијалне последице ризика.

15.1. Регулација тржишта гаса

У складу са важећом законском регулативом, Агенција за енергетику врши регулацију цена на тржишту гаса. Регулација се врши на основу донете Методологије за утврђивање цена гаса, која у овом моменту не обухвата стварне трошкове набавке гаса, а Агенција за енергетику није у могућности да промени методологију. У калкулацији продајне цене нас као јавног снабдевача узимају се трошкови набавке гаса по планским ценама, а добављач ЈП Србијагас фактурише цене које у себи садрже и курсне разлике и одступају од планске цене по KWh гаса. Оваква калкулација доводи предузеће у ситуацију да на количинама које се прометују у јавном снабдевању остварује мањи приход него што би по калкулацијама цена требао да буде. Лоша регулација тржишта на дужи период доводи до трајних губитака у јавном снабдевању, и и дужем временском периоду може довести до неликвидности предузећа. Како се квалификовани купци налазе на слободном тржишту, а уговарање се врши за гасну годину (период 01.10. текуће до 30.09.наредне године),

увек постоји могућност да неко од великих потрошача, из разлога повољнијих услова снабдевања пређе код другог снабдевача, или због мање потрошње пређе са слободно тржиште на јавно снабдевање. И један и други разлог директно умањују приходе предузећа и свакако се утичу на текућу ликвидност.

15.2. Отварање слободног тржишта гаса

Почев од 01.01.2015. године на тржишту гаса долази до либерализације у јавном снабдевању потрошача гасом, и предузеће је у обавези да са осталим дистрибутерима на тржишту квалификованих купаца понуди цене и услове под којима може да испоручује гас. Ово је тренутно највећи ризик у пословању предузећа за наступајућу 2024. годину, јер до дана сачињавања овог плана ни један јавни снабдевач – јавних снабдевача није изашао са понудом цене гаса, нису познати услови уговарања. Захтев за пословањем у условим конкуренције, без познавања основних елемената понуде и тражње, само месец дана пре изласка на тржиште у сред грејне сезоне, свакако у овом моменту представља ризик у пословању, са последицама које тренутно нису мерљиве. И у оваквим тржишним условима предузеће је са свим својим купцима, који се налазе на слободном тржишту, а има их 15 потрошача је склопило Уговоре о потпуном снабдевању енергијом из природног гаса до 30.09.2024. године.

15.3. Наплата потраживања од физичких лица-кредитни ризик

Изложеност предузећа кредитном ризику се углавном односи на потраживања од купаца. Управљање кредитним ризиком се спроводи кроз политику продаје и наплате, која дефинише услове плаћања, кредитне лимите и друге заштитне инструменте. Код потрошача – домаћинстава који не измирују своје потраживање у роковима, приступа се слању опомена и обиласку на терену екипа техничке службе. Уколико потрошачи и након слања опомена и обиласка екипа техничке службе не изире дуговање приступа се искључењу са дистрибутивне мреже и наплате потраживања путем извршних поступака. Код потрошача - правних лица који не измирују своје обавезе у уговореном року, након слања опомене обуставља се испорука гаса и активирају се средства обезбеђења.

Пословодство предузећа настоји да до мере обуставе гаса, као крајње мере, не дође.

Служба набавки, продаје и наплате склапа Споразуме са потрошачима како би се избегла застара, као и са наследницима код преминулих власника прикључка. Почев од 01.01.2023. до 31.10.2023. године са потрошачима је склопљено 73 Споразума у укупном износу од 8265314.36 динара. По склопљеним Споразумима до 31.10.2023. године је наплаћено укупно 4.967.558,81 динара.

Како обавезе према добављачу ЈП Србијагас-у морају након грејне сезоне бити плаћене у целости, код потрошача који након истека грејне сезоне не измире дуговања, приступиће се искључењу са дистрибутивне мреже.

15.4. Наплата датих финансијских средстава, потраживања физичких лица и привреде

Изостанак враћања датих позајмица које на дан 31.10.2023. године износе 55.620.713,25 динара, у ситуацији када предузеће планира значајне инвестиције на систему даљинског читавања потрошње може довести до нарушавања текуће ликвидности и одржавања иста на задовољавајућем нивоу. У протекле три године добављач ЈП Србијагас је након истека грејне сезоне инсистирао на измирењу свих доспелих обавеза. Уколико и 2024. године добављач буде инсистирао на измирењу свих доспелих обавеза у валути, уз отежану наплату својих потраживања и спорост извршних поступака, предузеће ће морати да се кредитно задужује на

измирењу доспелих обавеза. Наплата потраживања од привредних потрошача је редовна и углавном по валути или са незнатним спорадичним кашњењима. Ризици наплате потраживања од привредних потрошача се огледају у неизвесности пословања производних предузећа која су велики потрошачи енергента, где су једино средство обезбеђења менице дате по Уговору о продаји гаса. У условима слободног тржишта гаса на коме потрошачи на снабдевању могу да бирају снабдевача гаса увек постоји ризик да неко од великих привредних потрошача изабере за снабдевача другог дистрибутера. Из наведених разлога се предузеће труди да са ценама енергента буде конкурентно, а то је једино могуће уз рационализацију трошкова, јер на нестабилност у кретању набавне цене енергента где и даље постоји монопол, предузеће не може да утиче. Служба набавки и наплате настоји да побољша наплату код домаћинстава и правних лица на јавном снабдевању, обиласком потрошача на терену као и склапањем Споразума. Потрошачи који и након више обилазака не измире своја дуговања искључују се са дистрибутивне мреже и након тога се против њих покреће извршни поступак.

Председник Надзорног одбора

Богдан Чинку, струк.маст.инж.електр.и рачунар.